DE GEMEENSCHAPPELIJKE BIJSCHOOL in GOOY en VELSWIJK binnen de gemeenten Hengelo en Zelhem

en de latere

OPENBARE SCHOOL IN ZELHEM BUURTSCHAP VELSWIJK

De buurtschap Velswijk ligt in Zelhem en heeft als oudst bekende vermelding het jaar 1379.
In een Zutphens-leen erkent Arent Hummeldinck in een leenakte dat hij gepacht heeft:

't Goet to Hummeldinc, gelegen in de kerspel van Zelem in der buyrschap van Velswijck"

Het Gooy is de al zeer oude naam voor het zuidwestelijke gebied in Hengelo dat grenst aan de noordelijke rand van Velswijk en Wittebrink in Zelhem.

SCHOOL I 1793

Waar is de school gevestigd?
In de Hengelose gemeenteraadsnotulen van 17 juni 1826 is opgetekend:

De school in 1793 opgericht in opdracht van de toenmalige landdrost, voornamelijk op aandrang van de in de buurtschap wonende notabelste ingezetenen, mede door enige in de nabijheid wonende van de gemeente Hengelo, met vrijwillige giften is bijgedragen….

Zelhem notuleert in 1823 in gelijke bewoordingen wel over de school, maar schrijft niet over de oprichtingsdatum.

Door de datum van 1793 zijn de markenboeken de aangewezen plaats om meer over de beginperiode te weten te komen. Dan gaat het om de Dunsborger-Hattemermark binnen Hengelo en Zelhem.
Er blijkt niets over de oprichting in de notulenboeken te staan, zodat de oprichting zeker door Hengelose en Zelhemse notabelen na overleg met hogere overheden zal hebben plaats gevonden.

Wel zijn in de notulenboeken latere data te vinden. De schoolmeester krijgt van de Marke jaarlijks een toelage:

-In de periode 1817 - 1833 ontvangt meester Jan Anthony van Campen regelmatig een toelage van fl. 25,--. In 1851 schrijft hij een verzoek aan Z.M. de Koning hem weer een rijkstoelage van fl. 75,-- toe te kennen.

-In 1821 vergadert de Dunsborger-Hattemermark op 7 augustus en wordt genotuleerd dat de ***school op de Wicherinkbrink*** *nodig gerepareerd moet worden. Men besluit daartoe fl. 40,-- beschikbaar te stellen.*

<u>Waar ligt dan de Wijcherinkbrink?</u>
Het markeboek van 1553 geeft op folio 5 de lijst van alle gewaarde erven in de Dunsborger-Hattemermark gelegen onder Hengelo en Zelhem. De buurtschappen staan er ook bij. Genoemd worden Hengel, Varssel, Zelhem-Oosterwijk, Veltswijk in Zelhem met de erven Wetink, Wiskink, Hemekink, Hammink, Wijcherdink [en] Klein Wijcherdink, Scholthoevink. Vervolgens Velswijk in Zelhem met de tweeentwintig overige erven.
In 1609 noteert het markenboek iets over de *Huijsluijden van de Veltswijk en de Wijcherinkbrink*. Dat zijn dus twee buurtschappen!

De Wijcherinkbrink wordt in 1613 in het markenboek genoemd, wanneer erve Hoegen (voorheen heette dat erf *Grote Wijcherdink*) een zonder toestemming gebouwde stal weer moet afbreken en in 1625 over een hoffken nr 19 achter het weerthuis en de Wijcherinckbrinckhof, vermeld in het register van Geestelijke Goederen behorende onder Zelhem, samengesteld door rentmeester Johan van Haeghen (GA 0005-402ter)

In het Oud Rechterlijk Archief (ORA) is een document uit 1685 over de erven die nog paardengeld moeten betalen en wordt de *Wigerinkbrinck* als buurtschap genoemd met ondermeer Hendrik Hammink, Jean Bettinck, Hendrikc Hoegen, Teunis Wigerink, Garrit Wissinck, Jean Wiltinck en Hendrick Cleijn Bettinck.

De school is vrijwel zeker gehuisvest in een pand dat eigendom is van Evert Johan Wentholt, (een van de notabelen bij de oprichting?). Wanneer hij komt te overlijden[1], worden zijn bezittingen in 1835 geveild. Hij bezit veel grond en boerderijen in de buurtschap Velswijk: o.a. Schooltinkhoeve, Oud- en Klein Schooltink, Ommenoord, Klein Bettink, Hemmekink, Wissink, Wolsink en het daghuurders-plaatsje Kruisweg gelegen aan de weg Hengelo – Doesburg, de buurtweg langs Wetink.

In een van de veilingalinea's staat dat *het daghuurdersplaatsje Kruisweg* sectie L-6, 7 en 8 op* ***26-9-1793*** *is gekocht door Evert Johan Wentholt*. Het vermoeden is dat L-6 als schooltje bestemd is geweest. Op de kadastrale kaart met gewijzigde nummering is de bebouwing doorgehaald, wat kan verwijzen naar de min of meer zeer slechte staat waarin het omstreeks 1830 verkeerde en schoolverhuizing noodzakelijk maakte.
* De huidige Keijenborgseweg kan in die tijd dus *Kruisweg* hebben geheten.

De school is in slechte staat
Beide gemeenten krijgen van de hoofdschout op 17 november 1823 de vraag voorgelegd in hoeverre beide gemeenten nut hebben van de school en hoe het onderhoud is geregeld.

De Zelhemse gemeenteraad notuleert op 12 december 1823.

> *…. dat ook deze school altoos als een bijschool is erkend, dat in de gemelde school speciaal de kinderen uit de evengemelde buurtschappen welke doorgaans van een half uur tot drie kwartier uur gaans van de dorpsscholen in Zelhem en Hengelo verwijderd zijn ter school gaan en onderwezen worden, en wel gedurende den zelver jeugdigen leeftijd van zes tot veertien jaren en alzoe in een tijdperk dat dezelve kunnen geacht worden niet in staat te zijn tweemaal des daags een zoodanig eind wegs naar de dorpsscholen af te leggen vooral niet gedurende de wintermaanden die in deze streken doorgaans voor het onderwijs afgezonderd worden. Dat het getal kinderen dat vooral in de wintermaanden aldaar naar de school gaan somwijlen tot <u>tachtig</u> kan aangroeien.*

En Hengelo notuleert tijdens de gemeenteraadsvergadering van 26 november 1823

> *… dat de in 1793 opgerichte school hoegenaamd geen voordeel, maar in zekere zin veeleer nadeel voor deze gemeente kan geacht worden te zijn door het bestaan van gemelde bijschool in een te korte nabijheid van een wel ingericht schoolgebouw aangezien de kinderen van buurschap Gooij evengoed, ja zelfs eerder en beter de dorpsschool konden bezoeken, alwaar een veel beter onderwijs gegeven wordt. Het onderwijs in de school onder Zelhem is onvoldoende en de school allergebrekkigst. Door de school op zo'n kleine afstand van de dorpsschool is het inkomen van de onderwijzer verminderd geworden vermits alle de kinderen van die buurt voorheen de dorpsschool bezochten.*

Zelhem schrijft ook, dat zonder die school veel kinderen <u>niet</u> naar de dorpsscholen zouden gaan en dan onderwijs missen. Hebben ze een wat oudere leeftijd, dan wacht het veldwerk en kunnen ze thuis niet gemist worden.

Zelhem is zich bewust van de kosten en onttrekt zich er niet aan, en is van oordeel dat voor Hengelo een gelijke verplichting bestaat, temeer daar bij besluit van G.S. d. d. 8 september 1819 de onderwijzer door beide gemeenten is aangesteld, zodat de bijdrage van de gemeente Zelhem de helft moet zijn van de algehele kosten, alhoewel in 1826 meer kinderen uit Hengelo (het Gooi) dan uit Zelhem (Velswijk en Wittebrink) de school bezoeken.
Hengelo denkt er anders over. Wanneer zij gaat bijdragen aan het onderhoud van de bijschool in het Gooi en de Velswijk, dan kunnen ook andere buurten vragen om een bijschool waardoor de onderwijskosten binnen Hengelo sterk kunnen stijgen. Men blijft van mening dat de buurtschool geen nut, maar veeleer nadeel heeft voor Hengelo en dat Hengelo tot nu toe niet heeft bijgedragen in de onderhoudskosten van de school

Anno 1826 zegt Zelhem: 'prima' dat de school er is, en Hengelo 'neen, dank je', het kost onze dorpsschool leerlingen en de schoolmeester inkomsten.

[1] Ecal.nu Zelhem toegang 0084 invnr 1017

SCHOOL II 1831

In 1826 is het gebouw in slechte staat. Bij de invoering van het metriekestelsel op de scholen in diezelfde jaren, wordt genotuleerd, dat voor Velswijk nog geen gewichten worden gekocht: …*het onderwijs Velswijk valt thans onder Hengelo en wordt bij de schoolonderwijzer thuis gegeven….*

Op 14 april 1827 komen de burgermeesters van Hengelo en Zelhem, de districtscommissaris van Doetinchem, de schoolopziener en gecommitteerden van de Zelhemmer-Hattemermark en de Dunsborger-Hattemermark in Hengelo bij elkaar om over een nieuw schoolgebouw te spreken. Besloten wordt de regering subsidie te vragen. De beide marken zullen de geërfden vragen eveneens een bijdrage toe te kennen en de gemeenten Hengelo en Zelhem ieder vijftig procent van het restant dat tekort komt.

Op 6 augustus 1828 stelt de Dunsborger-Hattemermark na het opmaken van de jaarrekening fl. 200,-- beschikbaar voor de bouw van de school. Enkele pagina's, zelfde datum, verderop staat:

> …. *Dat het de Koning behaagd had, tot opbouw van de school in de Velswijk een subsidie van vijfhonderd gulden te verlenen. De geërfden worden gevraagd of in de omgeving van Besselink nog enige markengrond ligt om daar een school te plaatsen en die af te staan de burgerlijke gemeenten Hengelo en Zelhem.*

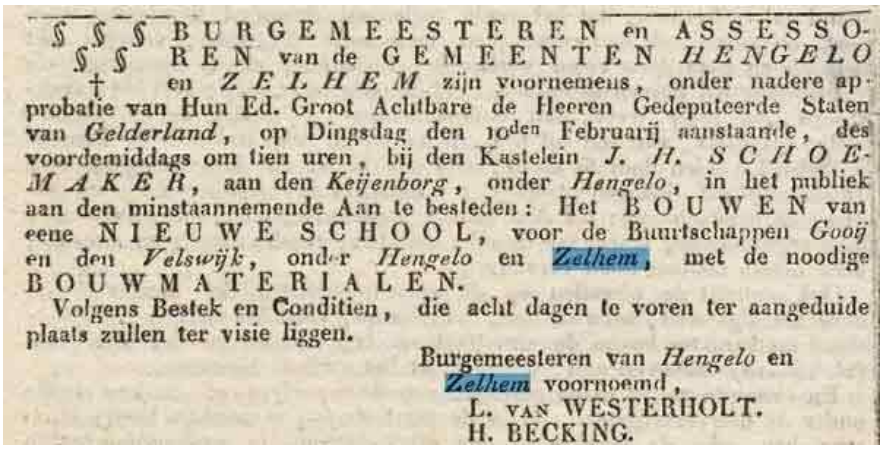

§ § § BURGEMEESTEREN en ASSESSOREN van de GEMEENTEN *HENGELO* † en *ZELHEM* zijn voornemens, onder nadere approbatie van Hun Ed. Groot Achtbare de Heeren Gedeputeerde Staten van *Gelderland*, op Dingsdag den 10den Februarij aanstaande, des voordemiddags om tien uren, bij den Kastelein *J. H. SCHOEMAKER*, aan den *Keijenborg*, onder *Hengelo*, in het publiek aan den minstaannemende Aan te besteden: Het BOUWEN van eene NIEUWE SCHOOL, voor de Buurtschappen *Gooij* en den *Velswijk*, onder *Hengelo* en Zelhem, met de noodige BOUWMATERIALEN.

Volgens Bestek en Conditien, die acht dagen te voren ter aangeduide plaats zullen ter visie liggen.

Burgemeesteren van *Hengelo* en Zelhem voornoemd,
L. VAN WESTERHOLT.
H. BECKING.

Arnhemsche Courant
31 januari 1829

Op 16 oktober 1830 wordt de gedane belofte van de Dunsborger-Hattemermark f.200 bij te dragen aan de schoolopbouw gehonoreerd en krijgt aannemer G. Netens wat hem nog toekomt.

In 1831 kunnen de Gooyse en Velswijkse leerlingen naar de nieuwe school……maar, waar staat die?

Eerst in 1859 wordt een kadastraalnummer vermeld in de gemeenteraadsnotulen van Hengelo.
Het is Hengelo G-323. Het ligt net over de gemeentegrens in Hengelo achter de huidige Hoegenstraat en Weeninkstraat. Zo'n 150 mtr noordoostelijk van de oude school. Hengelo, schrijft de burgemeester van Zelhem, heeft zich met de opbouw van de school belast.
Dat de nieuwe school op Hengelo's grondgebied staat, kan heel goed te maken hebben met een van de notabelen….

<u>Vergroting van de school</u>
In 1861 zijn er teveel leerlingen die naar de gemeenschappelijke school Gooi en Velswijk gaan en beide gemeenten besluiten tot vergroting. De school staat op Hengelo's grondgebied. Zij regelen de vergroting en de aannemer. Dat wordt Bernard Menkhorst, Zelhem die dat voor f.1065- uitvoert. November 1861 is de vergroting gereed.

Bouw onderwijzerswoning
Was de school eerst gehuisvest in een gebouw dat school en woning schoolhoofd is? Is door de vergroting de woonruimte vervallen en moet er daarom een nieuwe woning gebouwd worden?
Beide gemeenten besluiten in 1862 nabij de school grond aan te kopen voor een nieuwe onderwijzerswoning.

Daarvoor wordt en deel van perceel G-322/325 gekocht voor ƒ 130- (wordt dan G-954) en de bouwkosten bedragen ƒ.1620-.

School weer te klein en afgekeurd
Enkele jaren verder op 26 maart1869, stuurt de schoolopziener Zelhem en Hengelo een brief waarin hij schrijft dat er gebrek is aan de nodige ruimte voor alle kinderen die de school bezoeken.

Tijdens de gemeenteraadsvergadering op 14 april 1869 brengt de Zelhemse burgemeester e.e.a. naar voren.
Hij heeft er al over nagedacht.

1. Komt het gebrek aan ruimte door meer leerlingen uit Hengelo of Zelhem?
2. Enkele jaren terug is het gebouw ook al vergroot. De kosten worden steeds hoger.
3. Is het zinvol zich van Hengelo af te scheiden?
4. Kunnen we het gebouw tegen nader vast te stellen vergoeding overdragen aan Hengelo?
5. Is in Velswijk een geschikte plaats om een buurtschool bouwen?
6. De voorzitter wil even afwachten of de onlangs geopende christelijke school (Looschool) aan de Hummeloseweg in Zelhem invloed heeft op het aantal leerlingen in Velswijk.

Eind 1869 komt er weer een brief van de schoolopziener waarin hij schrijft dat volgens de wet op het onderwijs van 1857 de school wordt afgekeurd wegens onvoldoende ruimte voor alle kinderen. Gedeputeerde Staten hebben zich op 5 april 1870 uitgesproken over het schoolgebouw:

1. In het schoolgebouw zijn volgens de oppervlakte maximaal 145 kinderen toegestaan en mogen volgens de kubieke inhoud maximaal 120 kinderen er een plaats hebben.
2. Volgens statistieke tabellen van 15-01-1869 was het aantal kinderen 246 leerlingen, dus 126 meer dan er theoretisch in mogen……

De Zelhemse burgemeester brengt de argumenten van 14 april 1869 weer naar voren. Hij gaat in beroep, omdat door het bericht van de schoolopziener de kinderen geen onderwijs meer kunnenkrijgen en beide gemeentebesturen zich moeten oriënteren over de toekomst van de school. De school heeft gemiddeld meer dan 200 leerlingen en de schoolopziener eist ook nog eens dat er een tweede hulponderwijzer wordt aangesteld.

Volgens Hengelo zijn de getallen niet juist. Er zijn nooit meer dan 200 kinderen geweest en in januari 1870 waren het gemiddeld 171 kinderen. De Hengelose raad wil geen opheffing omdat het geen geldelijke winst oplevert. De school ligt dicht bij de R.K. kerk en de gemeentegrens. Is geschikt voor 150 kinderen en er zijn 75 uit Hengelo en 75 uit Zelhem….
Wie spreekt de waarheid????

Wil de school plaats bieden aan die overige 130 à 140 leerlingen, dan zal een uitbreiding, die circa ƒ.2000,- noodzakelijk zijn en weer stelt de Zelhemse burgemeester de vraag of het niet beter is het schoolgebouw tegen vergoeding over te dragen aan Hengelo, en in Velswijk een eigen buurtschool te bouwen. Als argumenten voert hij nog aan:

1. Dat in de periode 1793/1832 de vestiging van de huidige school in het belang van de RK-kinderen is geweest.
2. Het schijnt ook dat binnenkort een bijzondere R.K.-school aan de Keijenborg zal worden opgericht, waartoe al grond zou zijn afgestaan.
3. Komt die school tot stand, dan gaat dat ten koste van de gemeenschappelijke school met meerendeel Zelhemse kinderen die school gaan in een andere gemeente, ver van de buurtschappen Velswijk, Wittebrink en het dorp Zelhem.
4. De kosten voor Zelhem een eigen school te bouwen zullen iets hoger zijn dan een vergroting.
5. Overdracht van de huidige gebouwen aan Hengelo kan ƒ.1000- opleveren
6. Die ƒ.1000- en een provinciale subsidie en nog eens ƒ.1000-uit eigen middelen moeten voldoende zijn voor een eigen gebouw in de Velswijk.
7. De kosten voor onderwijzers zullen ook niet meer bedragen dan thans.

Na alle afwegingen besluit de gemeenteraad met Hengelo te overleggen over een splitsing tegen een financiële vergoeding (Hengelo moet het Zelhems eigendomsdeel van het schoolgebouw kopen) en in Velswijk een eigen schoolgebouw te stichten.

Juni 1870
Hengelo wil wel meewerken aan de opheffing onder voorwaarde dat alle kosten voortvloeiend uit die opheffing door Zelhem worden gedragen en dat de gebouwen kosteloos worden afgestaan.

Zelhem en Hengelo hebben beiden de nodige verweren over o.m. het aantal kinderen, (volgens Hengelo nooit boven de 200 geweest en het aantal Zelhemse kinderen hoger dan de Hengelose) de kostenverdeling wegens verkeerde getallen en de tweede hulponderwijzer. (6 april 1870
Enerzijds wil Zelhem een "eigen" school in de buurtschap Velswijk, maar vreemd genoeg stuurt de speciaal gevormde *Zelhemse raadscommissie school Gooy-Velswijk voor de afscheiding van Zelhem* een tekening met bestek over de vergrotingsmogelijkheid van de huidige school…… De Hengelose raad vindt het geen goed plan. Het is ondoelmatig en het terrein te beperkt. Hengelo doet een tegenvoorstel: Een deskundige die voor gezamenlijke rekening van beide gemeenten een plan maakt voor een school bestemd voor 250 leerlingen. Dat wordt in principe door Zelhem geaccepteerd…… ?

Hengelo wil nog steeds doorgaan met het vergroten en op 27 december 1870 behandelt de Zelhemse raad de toegestuurde plantekening zonder bestek en begroting en Hengelo vraagt Zelhem ermee in te stemmen. Hengelo zendt alsnog het bestek en de begroting en daaruit blijkt dat de kosten op ƒ 2112 worden geraamd waarvan Zelhem de helft moet bijdragen. Zelhem vindt dat te veel. Daarbij komen dan totaal ƒ. 962 aan schoolmeubelen enz. waaraan Zelhem eveneens de helft moet bijdragen. Volgens Zelhem kan Hengelo in de bestaande school verder gaan met lesgeven aan de Hengelose kinderen omdat de school dan niet meer te klein is en die niet vergroot behoef te worden. Omdat die vergroting, die ƒ 1200 bedraagt niet uitgegeven behoeft te worden, vindt Zelhem dat die ƒ 1200 aan Zelhem betaald kan worden voor de overdracht van het gezamenlijk bezit aan Hengelo.

De gesprekken met Hengelo over opheffing en de vergoedingen enz. blijven voortduren tot 12 mei 1871. Dan is de kogel door de kerk: Opheffen en Hengelo en Zelhem gaan zelfstandig verder en Hengelo wordt gevraagd fl. 1000,-- te betalen voor het Zelhemse eigendomsdeel van de grond en het schoolgebouw in het Gooy. Het overnamebedrag wordt later fl. 800 en dan gaat Hengelo akkoord.

Gedep. Staten hebben zich op 13 juni 1871 uitgesproken en gaan akkoord met de opheffing. Het Zelhemse deel van de kosten dat GS bijdraagt in de gemeenschappelijke school zal voortaan direct aan Zelhem worden betaald. Voor Zelhem is de opheffing daardoor een voldongen feit. Het onderwijs voor de Zelhemse kinderen wordt op 1 juli beëindigd en de hulponderwijzer Aalbers wordt ontslagen.
Op de vraag van Zelhem of de Velswijkse kinderen voorlopig tegen vergoeding van schoolgeld nog aldaar naar school mogen wijst Hengelo af.

Ook nog een proces verbaal wegens gebruik van een afgekeurde school
Zijn Zelhem en Hengelo druk doende tot een vergelijk te komen over het vergroten of het opheffen van de gemeenschappelijke school zodat ieder voor zichzelf verder gaat, het onderwijs blijft in de te kleine school doorgaan. De schoolopziener constateert dat en dreigt eind 1870 tegen de hoofd- en hulponderwijzer een proces verbaal op te maken. Op 21 april 1871 gaat er een brief naar de schoolopziener om respijt en hem te melden dat in Velswijk een nieuwe school zal worden gesticht. Op 12 mei 1871 behandelt de raad een brief van de hoofd- en hulponderwijzer dat zij geen les meer durven geven vanwege de boete die hen boven het hoofd hangt. Het kantongerecht veroordeelt juli 1871 hoofdonderwijzer W. Harmsen met een boete van fl. 25 en hulponderwijzer H.F. Aalbers met fl. 3.

SCHOOL III 1871 NOODSCHOOL

De school afgekeurd en de onderwijzers beboet en de kinderen geen school. Dat wordt het Zelhemse raadslid Kleve teveel. en hij draagt een oplossing aan. In de notulen van 3 augustus 1871 staat onderstaande alinea:

> ….. *De bouw van de nieuwe school nog niet kan worden ondernomen burgemeester en wethouders voornemens zijn om wanneer Hengelo de toelating der kinderen uit deze (Zelhemse) gemeente mogt blijven weigeren een hulpschool voor de buurtschap Velswijk in te rigten* ***waarvoor het raadslid H. Kleve* het hem toebehoorende huis van de hofstede Groot Mentink welwillend is aangeboden.***
> *De raad zich met dit voorstel vereenigen en neemt men algemeene stemmen dit voorstel aan.*

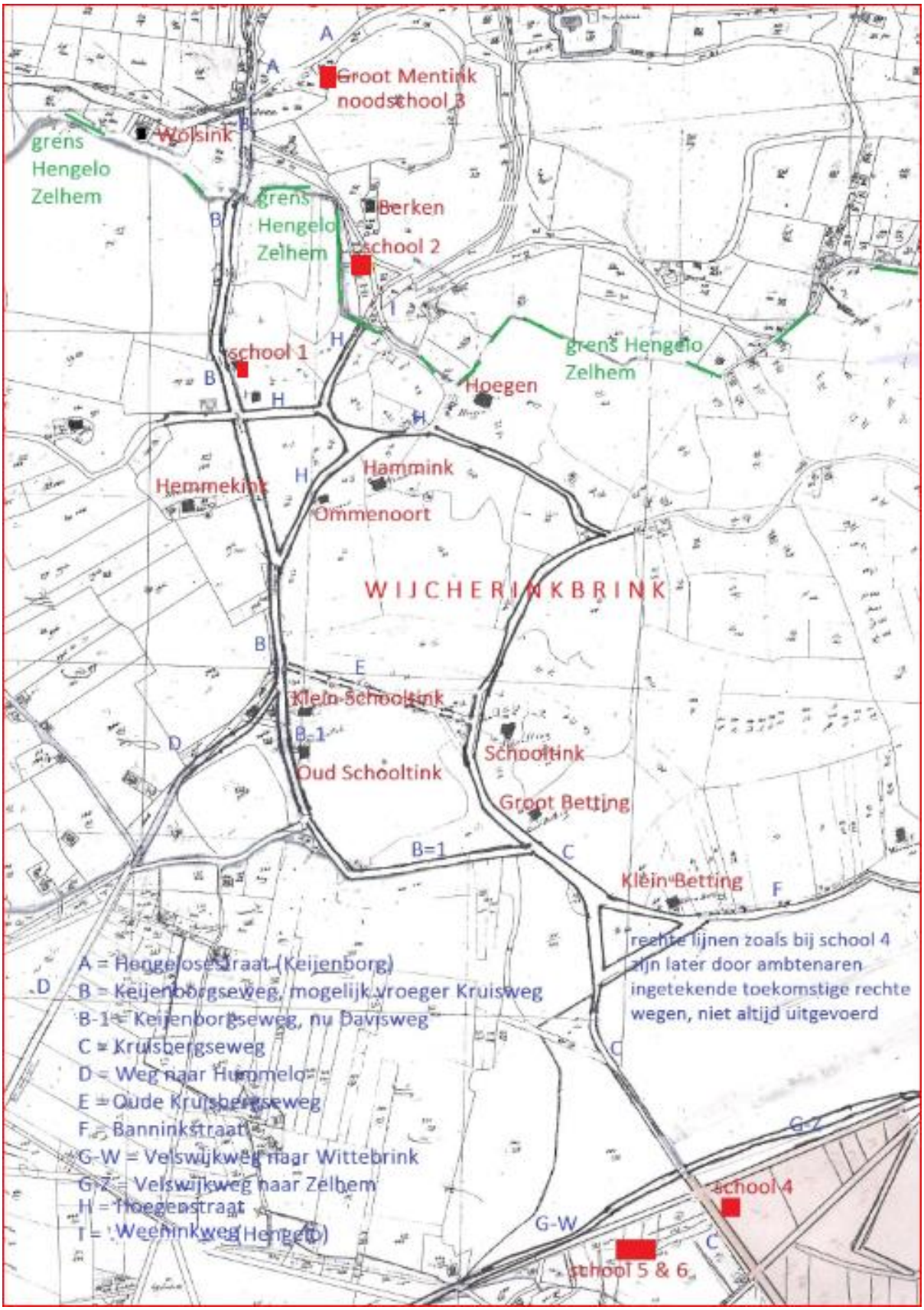

Kadastrale kaarten 1832 combinatie Hengelo en Zelhem

Zelhem kent geen hofstede Groot Mentink. Hengelo wel! Hendrik Kleve is getrouwd met Johanna Anthonia Branderhorst dochter van Bernardus Branderhorst en Elisabeth Mentink en zij is een zuster van Joanna, Maria en Hendrik die alle drie vrijgezel blijven en op Groot Mentink boeren vanaf 1840[2].

Dat het over Groot Mentink c.q. Mentink gaat in Hengelo, valt te lezen in de correspondentie tussen enerzijds de doortastende Zelhemse burgemeester Bennewitch en anderzijds de schoolopziener en Ged. Staten.
Op 23-08-1871 schrijft de burgemeester: *…welwillend aangeboden een aan hem (raadslid Hendrik Kleve) toebehorend huis op de hofstede Groot Mentink dat hij anders zoude hebben afgebroken, geheel kosteloos tijdelijk tot dit doel af te staan dat met weinig kosten zeer goed daartoe ingerigt zoude kunnen worden. Maar de hofstede Groot Mentink is onder Hengelo gelegen en is uit dien hoofd dat wij ons veroorloven U Mijne Heeren te verzoeken……*

Er zijn bezwaren van G.S. en de schoolopziener:

> De (hulp)school moet binnen de gemeente Zelhem staan en het gebouw op grond van het Rijk of de Gemeente. (publiekrechterlijk bezit)

Zelhem gaat in beroep:

1. Kinderen hebben al vanaf april geen school meer.
2. Ouders doen hun beklag daarover bij het gemeentebestuur.
3. Een *hulpschool* niet mogelijk, dan maar zolang die buiten de gemeente staat, de status van ***bijzondere school*** geven.
4. Het nieuwbouwplan is bij G.S. in behandeling en zodra dat is goed gekeurd kan de bouw in Velswijk beginnen. De grond is, in principe, al gekocht.

Gedeputeerde Staten besluiten uiteindelijk dat de buitengewone omstandigheden de vestiging in Hengelo rechtvaardigt en geeft Zelhem toestemming Groot Mentink in te richten als byzondere school tot uiterlijk 1 november 1872. Dan moet de school in Velswijk gebruiksklaar zijn!
Zelhem blij! Gaat direct aan de slag met het inrichten.

Op 23 oktober 1871 opent de Bijzondere School op Groot Mentink in Hengelo.
Als tijdelijk hoofdonderwijzer voor de noodschool is Albertus van Dufel aangenomen, eerder hoofdonderwijzer in Noord-Holland, nu wonend in Winterswijk, die vanaf 23 oktober de Zelhemse kinderen les gaat geven tot de opheffing aan het einde van het schooljaar.
Begin januari gaan meer dan 70 kinderen naar de noodschool en een kwekeling wordt aangenomen die fl. 25 toelage per jaar krijgt.

Hengelo blijft de oude school in de Keijenborg aan de huidige Weeninkwe nog enige jaren gebruiken…

SCHOOL IV 1872

Nieuwe school in buurtschap Velswijk open 1 oktober 1872
Voor de nieuwe school vraagt het gemeentebestuur de Doetinchemse architect Ovink. G.S gaat, na enkele kleine wijzigen, met het plan akkoord en de kosten worden begroot op fl. 4956,69. Het Rijk en Provincie betalen daarvan tweederde deel en Zelhem moet het laatste eenderde deel opbrengen.
De school komt te staan op het toenmalige kruispunt van de weg Hummelo-Ruurlo en Keijenborg-Terborg op een perceel grond perceel L-1431 groot 14 are, 30 ca. van Hendrikus Reulink door de gemeente gekocht voor ƒ 190.

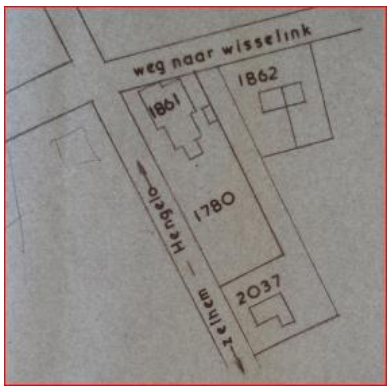

schetsje 1953 Zelhem – Hengel.De *weg naar Wisselink* is de Velswijkweg en op een ansicht heet die *Schoolstraat*.)

[2] Info door Geert Menting

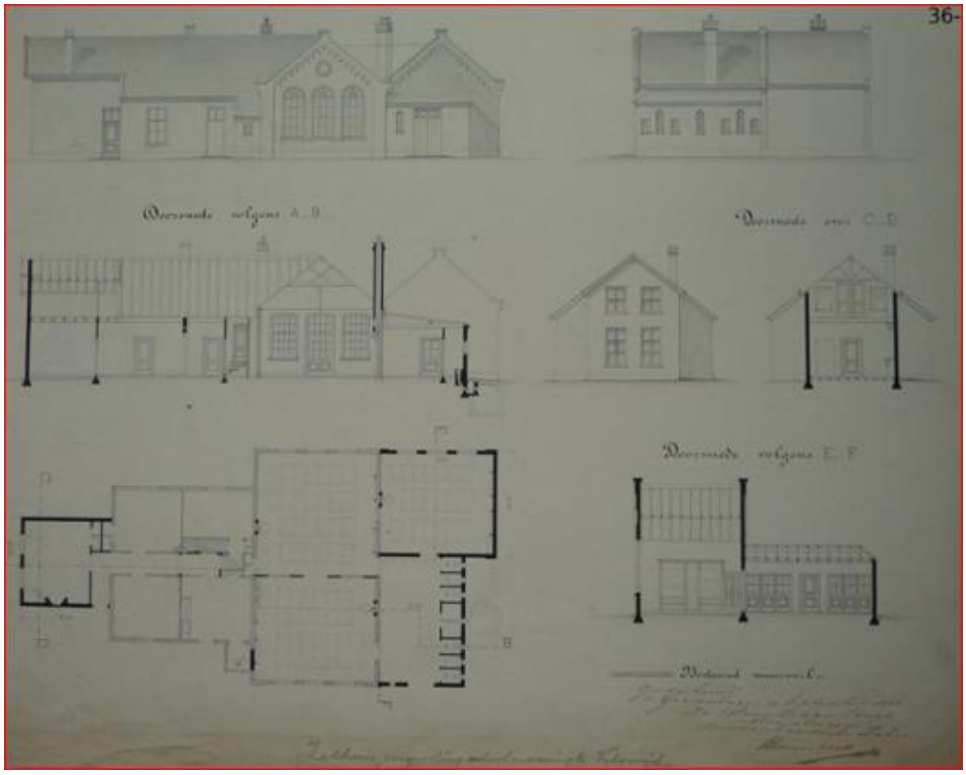

Dit is een combinatietekening van de in 1872 gebouwde school en de uitbreiding in 1885 (dikke zwarte lijnen) (De plattegrond feitelijk omdraaien omdat het schoolgedeelte op de hoek van de Velswijkweg en de Kruisbergseweg staat)

Vanaf 1970 is het gebouw een garage en autoshowroom.

Bij de aanbesteding hebben zeven aannemers ingeschreven. De Zelhemse aannemer/timmerman G.J.Bel is het goedkoopst met ƒ 4946,--. Hem wordt de bouw gegund. Burgemeester Bennewitz legt op 9 april 1872 de “eerste steen” en de opening is op 1 oktober 1872. De twee klaslokalen meten 700 x 578 resp. 700 x 712 cm

Gerrit Jan Venderbosch wordt op de nieuwe school het eerste schoolhoofd. De school begint met 96 leerlingen en daardoor is een kwekeling erbij noodzakelijk tegen een jaarwedde van fl. 25.

School en woning te klein.

Eind 1884 is de school te klein voor het aantal leerlingen. De tweeklassige school moet een drieklassige worden en in de bij te bouwen entree moet een toiletgroep komen.

Ook de aangebouwde woning voor het HdS is te klein. Een grotere woonkamer aan de zonzijde en een van de kleinere kamers als studeerkamer. De dikke zwarte lijnen op de tekening geven de uitbreiding c.q. nieuwbouw weer. Het derde in 1886 gebouwde lokaal meet 664 x 560 cm[3]

Eind 1885 is de goedkeuring van de overheid en de subsidie is rond. De bouw wordt gegund aan aannemer W.H.E. Meijer (de krant schrijft J. Meijer) die de bouw realiseert voor ƒ 5757,12

Bij de aanbesteding van het bouwen van eene school en woning te Velswijk (gem. Zelhem), was laagste inschrijver de Heer W. H. E. Meijer, te Zelhem, voor ƒ 5194, en voor het verbouwen van de school te Halle met onderwijzerswoning, de Heer J. W. van der Linde, te Ambt-Doetichem, voor ƒ 8776.

Krantenartikel uit Het nieuws van den dag 28-12-1885

[3] maatvoering volgens tekening renovatie 1954

Schoolfoto omstreeks 1913 van klas II. Rechts: G.J. Venderbosch HdS.
Op de voorste rij 4de van links: Miesje Scheffer die in 1914 is overleden

In de Zelhemse scholen wordt ook in de avonduren vervolgonderwijs gegeven.
Nergens is vermeld wat het precies inhoudt, maar het laat zich raden dat het een voorbereiding is op middelbaar c.q. hoger onderwijs. In 1921 heft de gemeente Zelhem wegens te weinig belangstelling dat onderwijs op. In het cursusjaar 1920/1921 volgden 6 leerlingen in Velswijk, 7 leerlingen in Halle en 8 leerlingen in het dorp dat onderwijs.

SCHOOL V 1959

begin 1950 is de gemeente druk doende met de scholen in Zelhem. Voldoen ze nog aan de eisen?
Voor Velswijk geldt: Neen! De school is al in 1871 gebouwd en uitgebreid in 1885. Tijd voor een algehele opknapronde. Plannen en ideeën worden voorgelegd aan het Rijkschooltoezicht. Die doet nog eens grondig onderzoek. Het oordeel is negatief. Ook het Staatstoezicht Volksgezondheid is geweest.
Hun oordeel: Het gebouw wordt afgekeurd! Redenen:

1. Ramen te klein en lokalen donker door de bomen die ervoor staan.
2. Toegang is een kleine vestibule met oude toiletten zonder spoeling en een urinoirruimte met een geteerde muur en een stinkende plasgoot.
3. Drie lokalen waarvan twee in gebruik en een als rommelhok
4. Banken totaal versleten; niet verplaatsbaar en te weinig verschillende maten.
5. Speelplaats ontbreekt; spelen op de weg en een strookje groen aan de Velswijkweg dat binnenkort bebouwd gaat worden.

De gemeente gaat aan de slag en architect A. van der Linden te Elspeet ontwerpt de nieuwe school met voldoende speelruimte. Het komt over het kruispunt heen aan het andere deel van de Velswijkweg nr. 46.

De bouw van de school staat in 1955 op de concept-urgentielijst van de gemeente maar de dorpsschool is nog urgenter en in 1957 blijft de goedkeuring van hogerhand uit.

En dan…. wie wil nu schoolhoofd zijn in zo'n oud en versleten gebouw en kinderen les geven waar het donker is en een nare lucht hangt….???Ouders overwegen zelfs hun kinderen van school te halen omdat ze het oude gebouw beu zijn en de onveiligheid bij gebrek aan een goede speelplaats voor, tijdens en na schooltijd.
Dat wordt spannend. In 1958 gaat het schoolhoofd met pensioen.

Buurtschap Velswijk kreeg prachtige nieuwe o.l. school

„Oude hok is gelukkig gesloten"

„Het oude hok is gelukkig gesloten." Deze verzuchting klonk maandagmiddag jl. uit de mond van de Inspecteur van het l.o. in de Ingezetie Duistinchem bij de officiële opening van de nieuwe openbare lagere school in de Velswijk (gem. Zelhem). Trouwens, geen der sprekers had een goed woord over voor het uit 1873 stammende oude schoolgebouw, waarin volgens velen te lang onderwijs was gegeven. De Velswijk kan zich thans echter gelukkig prijzen, omdat ze in het bezit is gesteld van een bijzonder fraai schoolgebouw, dat door het hoofd der school, de heer J. v. Aken, een „juweeltje" werd genoemd. De vreugde straalde trouwens van het gezicht van velen en niet in de laatste plaats van burgemeester H. J. Langman van Zelhem, die zich enorm ingespannen heeft om de bouw er in Den Haag „doorgedrukt" te krijgen, waarbij, zoals hij zelf opmerkte, nog een krijgslist gebruikt moest worden, door de Inspecteur van de Volksgezondheid de oude school voor het geven van onderwijs ongeschikt te laten verklaren.

Collega's bedenken elkaar. De heer G. Drost (r), hoofd van de o.l. school te Zelhem, overhandigt het hoofd van de school te Velswijk, de heer J. v. Aken, enkele films voor de schoolprojector

Eindelijk! In 1959 kan de school worden aanbesteed. Aannemer Gebr. Kolks is de laagste inschrijver met ƒ.62.960. Feest voor de tweeklassige school bij de officiële opening op **30 november 1959**. In de Graafschapsbode van 2 december staat een uitgebreid verslag. (zie bijlage op het eind)

Meester Pot, die op 1 oktober 1965 van Ameland naar Velswijk komt neemt als schoolhoofd het stokje over van schoolhoofd Van Aken.

Het aantal leerlingen groeit. Ook de personeelskamer wordt als "leslokaal" in gebruik genomen. De juf moet op haar knieën op het aanrecht kruipen om bij het schoolbord te kunnen komen.

In 1967 is Velswijk ook een kleuterschool rijker. Twee kleuterjuffen zijn in het naast gelegen houten noodlokaal met de Velswijkse kleuters actief in de weer.

Meester Pot schakelt de krant in om over de knellende ruimte te schrijven. In januari 1971 komt zijn verzoek tot de bouw van een derde lokaal in de gemeenteraadsvergadering. Er zijn dan 70* leerlingen op school t.w.
* klas 1 = 16 leerlingen. *Klas 2 = 11 en klas 3 = 10 leerlingen samengevoegd * klas 4, 5, 6 samengevoegd: 27 leerlingen resp.4/8 en 5/9 en 6/10. *Aan einde schooljaar gaan er 10 weg en komen er 16 bij.

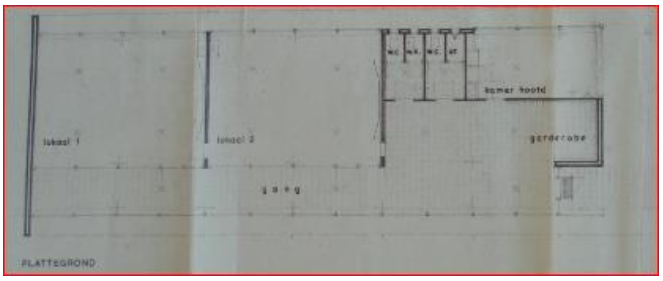

Het noodlokaal / personeels-kamer is voor het nieuwe schooljaar te klein en nood-gedwongen zijn de klassen 2 en 3 weer in de oude school, dan eigendom van garagehouder Suselbeek, ondergebracht.

Rond januari 1974 is die uitbreiding gerealiseerd en heeft Velswijk een voor die tijd modern schoolgebouw. (tekening onder)

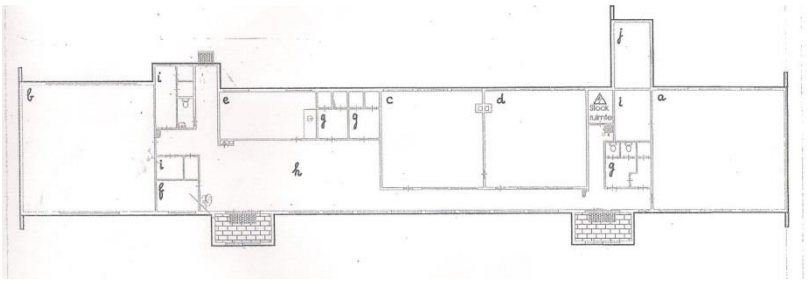

O.L.S. wordt O.B.S.
Is er tot 1985 sprake van de Openbare Lagere School (O.L.S.) vanaf dan wordt het Basis Onderwijs voor Openbare Basis Scholen, de O.B.S. Het betekent dat de kleuterscholen en de lagere scholen onderwijstechnisch worden samengevoegd tot één geheel en het schoolhoofd over het geheel leiding geeft. Het betekent ook dat er weer een uitbreiding noodzakelijk is.

Schoolreisje omstreeks 1964

01 Meester J. van Aken
02 Betsie Nijenhuis
03 Wim Schierboom
04 Ine Saalmink
05 Ada Messink
06 Herman Schierboom
07 Gerda Wentink
08 Henkie Nijenhuis
09 Ria Heerink
10 Gerrie Nijenhuis
11 Jopie Kampeman
12 Astrid Rietman
13 Gertje Schieven
14 Han Wenneker
15 Gertie kamperman
16 Henkie Beuzel
17 Gerda Klein Wentink
18 Ada Schieven
19 Gerda Bikkel
20 Riekie Nijenhuis
21 Willemientje Scheffer
22 Ellie van Aken
23 Jolanda Kempers
24 Freddie Rietman
25 Gert Wentink
26 Herman Wesselink
27 Joke van Aken
28 Herman Schierboom
29 Marijke Beuzel
30 Riekie Wentink
31 Ilse van Aken
32 Willemien Oldenhave
33 Wilma Wesselink
34 Henkie Kemps
35 Wim Vriezen
36 Ineke Veldhorst
37 Louis Kuiperij
38 Jetje Luimes
39 Mevr. L. Wentink
40 Mevr. Jo Kempers
41 Mevr. ?? Kempers
42 Willemien Nijenhuis
43 Dik Wentink
44 Mevr. Kemperman
45 Jan Kempers
46 Mevr. Nijenhuis
47 Juffr Ineke Piepers
48 Henk Kempers
49 Sienie Wenneker
50 Ada Kempers
51 Mevr. Veldhors

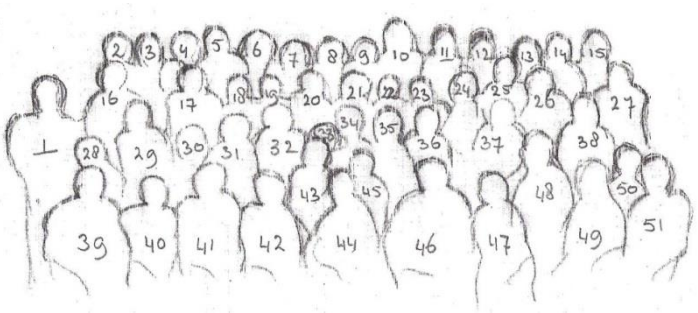

De nrs 2, 8, 10 20 en 42 zijn broer en zusjes Nijenhuis. De nrs 40, 41, 44, 46, 49 en 51 zijn moeders die als begeleiders zijn mee geweest.

Googlekaart 2014 hiernaast:

I = 1793 Keijenborgseweg rechterzijde ca 150 voorbij erve Hemekink

II = 1831 ca. 150 mtr noordoost net over de gemeente-grens Zelhem - Hengelo

III = 1871 Noodschool op boerderij Groot Mentink in Keijenborg aan de Hengelosestraat

IV = 1872 Openbare school in de Velswijk Kruisbergseweg hoek Velswijkweg

V = 1960 Openbare school Velswijkweg

VI = 2006 Openbare school Velswijkweg zelfde plaats als V

SCHOOL VI 2006

De gemeente denkt erover de oude school af te breken en op dezelfde plaats een nieuwe school te bouwen die aan alle eisen voor het onderwijs kan voldoen. Het lesgeven moet kunnen doorgaan en daarvoor gaan de leerlingen tijdelijk naar het leegstaande schoolgebouw op de Wittebrink.

2006: De oude school is afgebroken en de nieuwe is gereed. Geen rechthoekig gebouw, maar een carrévorm rondom een binnenplein.

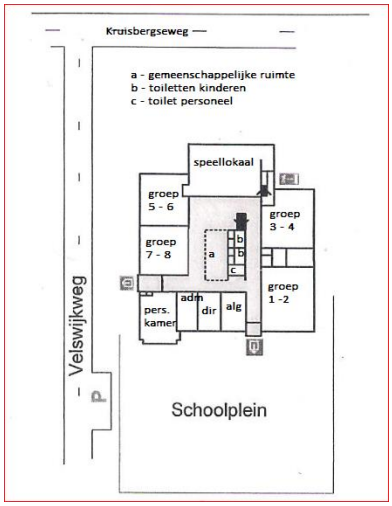

Eigen schoolbesturen

Binnen de gemeente Zelhem zijn de nodige openbare-, nuts- en christelijke scholen. Hebben de nuts- en christelijke scholen al vanaf hun stichting eigen besturen; het gemeentebestuur is verantwoordelijk voor de openbare scholen. Rond 1993/1995 wordt daarvoor een eigen schoolbestuur ingesteld. Het betekent ook, dat het personeel, wanneer dat gewenst of noodzakelijk is op andere openbare scholen binnen de gemeente Zelhem overgeplaatst kunnen worden.

Na enige jaren, in 2001, worden het regionale verbanden en valt Zelhem on het overkoepelende orgaan Stichting IJsselgraaf. met als doel minder besturen en doelmatige inzet van het personeel bij allerlei veranderingen

De onderwijsvisie 2013/2014 op de Velswijkseschool

De openbare basisschool Velswijk valt onder de overkoepelende organisatie *De Stichting IJsselgraaf*, waaronder nog 19 andere openbare scholen in Bronckhorst, Doesburg, Doetinchem, alsmede één katholieke school in Achter-Drempt.

Op de website van de school in de Velswijk staat in de schoolgids 2013/2014:

> Artikel 2.1 De uitgangspunten, doelstellingen en pedagogisch klimaat:
> In deze tijd willen wij aan de kinderen de vaardigheden meegeven die ze nodig hebben voor hun groeiproces naar volwassenheid. Verantwoordelijkheidsgevoel en respect voor anderen zijn hierbij belangrijke aspecten. Om dit te bereiken is het noodzakelijk dat er een open klimaat en een goede sfeer heerst, waarin het kind zich geborgen voelt. Het kind brengt immers een groot gedeelte van de dag op school door. Wij gaan uit van de gedachte dat elk kind uniek is. In verband daarmee is het ons streven om te gaan met verschillen, door middel van differentiatie naar keuze en interesse, kwaliteit en kwantiteit. Dit willen wij in ons onderwijs bereiken door middel van de volgende principes, voortkomend uit het Daltononderwijs:
> - zelfstandig werken (met taken).
> - samenwerkend leren (omgang met anderen).
> - vrijheid in gebondenheid (keuzemogelijkheden).
>
> Onze school wil daarmee tegemoet komen aan de individuele mogelijkheden van de kinderen. Dus een totale ontwikkeling van het kind, zodat hierin een evenwicht ontstaat en het kind vol vertrouwen zijn toekomst tegemoet gaat.

Leerlingaantallen in de Velswijk

Rond 1940 speelt het lage aantal leerlingen ook al een rol. De school telt dan gemiddeld over het schooljaar 36 leerlingen, waarvan er 5 uit Hummelo komen. Van de resterende 31 wonen er 25 op een afstand van meer dan vier km van het dorp Zelhem. Ieder jaar moet een opgave worden gedaan en de gemeente vraagt aan de minister van onderwijs ontheffing het onderwijs voor Velswijk te behouden. Meester Tieken geeft soms uitgebreide informatie middels lijsten met de namen van leerlingen waarin de afstand van hun huis tot de school in het dorp Zelhem of Hummelo is vermeld. Dat loopt soms op tot 5 km.
Ieder jaar komt er weer een ontheffing omdat schoolhoofd Tieken de juiste argumenten (afstand huis-dorpsschool) vooral in de winter te groot is. De gemeente en de inspectie gaan er in mee zodat ontheffing volgt en de school kan doorgaan.

In 1948 is een krantenverslag van de gemeenteraadsvergadering over dit onderwerp bij de notulen gevoegd. Uiteindelijk stemmen 8 leden voor en 5 tegen opheffing.
Rond 1952 stijgt het aantal leerlingen naar gemiddeld 42 leerlingen om in 1957 weer te dalen tot 37.
Rond 1966 staat het getal op 46 leerlingen. (zie bijlage voor lijst leerlingen 1966)
In 2014 zijn er 43 kinderen verdeeld over drie groepen

Lesgroep 1 omvat de groepen 1, 2 en 3
Lesgroep 2 omvat de groepen 4 en 5 en 6
Lesgroep 3 omvat de groepen 7 en 8

Anno 2013 bevolkingskrimp en de gevolgen voor het onderwijs
De bevolkingskrimp is in feite al vele jaren aan de gang. Minder geboorten dan vroeger zorgt voor minder kinderen en later weer minder gezinnen met nog minder kinderen. Jongeren blijven na hun H.B.O. of universitairestudie vaak in hun studiestad of gaan in een andere grote plaats wonen en werken . Al met al tot gevolg dat een gebied als De Achterhoek achterblijft met minder inwoners. Daarbij opgeteld de economische crisis sinds 2008 die in 2013 nog niet voorbij is. De overheid bekijkt wat er mogelijk is. In de buurtschap Halle is al veel gedaan aan samengaan van Halle, Halle-Heide, Halle-Nijman, Wolversveen, Veldhoek en Varssel. Daar zijn al vier scholen opgeheven en twee (Halle en Wolversveen) blijven

Velswijk zou in 2013 nog een lespunt blijven met school Hagen te Doetinchem. Het bestuur van IJsselgraaf denkt daar in mei 2014 anders over. De ouders zijn geïnformeerd. De krant schrijft er 24 mei over: Velswijk dicht per 1 augustus 2016…… Juni 2014 is er toch weer zicht op “openblijven”. De stichting Gelre Veste gaat onderzoeken of overname mogelijk en zinvol is.

Een struikelblok wordt dan het “verschieten van kleur”.
IJsselgraaf is een overkoepelend orgaan voor openbare scholen en Gelreveste voor christelijke scholen.
Velswijk is wel pluriform, maar iedere ouder maakt toch eigen afwegingen. Alle uitstel zorgt voor onzekerheid bij de ouders en sommigen laten hun kinderen al naar andere scholen gaan, wat het aantal drukt…..
Het lijkt erop dat voor alsnog het onderwijs de komende jaren gewoon doorgaat in Velswijk.

In de bijlage de verslagen over het gejojo van sluiten, doorgaan, overname, toch niet enz. die in De Gelderlander hebben gestaan.

BIJLAGE I
OUDERCOMMISSIE

Het notulenboek van de oudercommissie 15-08-1947 t.m. 16 juni 1958

Tijdens de oudervergadering van 15 augustus 1947 is van alle schoolkinderen tenminste één ouder aanwezig.
Het gaat over het schoolreisje. Naar Apeldoorn! De klassen 3, 4, 5 en 6 zijn uitverkoren. Ook de ouders kunnen mee. De kosten per persoon komen op ƒ 5.00.
Dan stelt mevr. Wijers-Smeitink voor een oudercommissie te benoemen. *Zij weet wel dat meester niet hield van pottenkijkers, zoal meester die al eens had betiteld, maar als het in goede harmonie zou gaan <u>en</u> met onderwijzendpersoneel zou het de school ten goede kunnen komen.* Meester Tiecken reageert daarop dat hij eerst iets wil rechtzetten: Teleurstelling bij hem bij de voorgaande oudercommissie deed hem die opmerking maken.

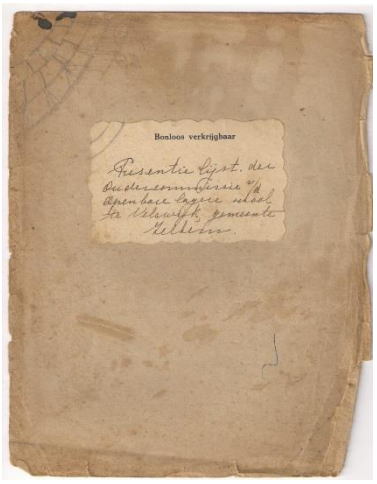

Het voorlopige bestuur wordt meteen gevormd: Het worden de heren W. Smeitink, E. J. Lichtlee; B. Thiecken en de dames B. Wijers-Smeitink, D. van de Toorn-Remmelink, J. Heezen-Bussink.
Op de presentielijst van 10 december staan ook nog de namen van C.W. Thiecken (HdS) en Annie van Nugteren (onderwijzeres) erbij.
De ouderavond is dus gelijk de oprichtingsdatum voor de oudercommissie: 15 augustus 1947.

De notulen globaal doornemend, zijn het vooral kleine dingen, contact-avonden, kleine gemaksvoorzieningen binnen het schoolgebouw, schoolreisjes, sinterklaasmiddagen en ouderavonden met voorlichtend karakter.

In 1948 is meester Thiecken dertig jaar aan de school verbonden en er zal een jubileumfeest worden georganiseerd. In het jaarverslag staat dat juf van Nugteren de stuwende kracht is geweest door alle kinderen te betrekken in het feest met het instuderen van toneelstukjes, voordrachten, liedjes enz. Een groot compliment voor haar. Op 3 nov 1948 vergadert de commissie ten huize van de voorzitter W. Smeitink, omdat daar een zoon is geboren.
De spoorwegen bieden in 1949 schoolreisjes aan, doch de commissie vindt die onvoldoende leerzaam. Dit jaar gaan de hoogste klassen naar de Zuiderzee. Ook komt er een bibliotheek op school. Tijdens de ouderavonden wordt heel vaak het lied “De Openbare School” gezongen als een soort eerbetoon aan de openbare school.

Op 4-10-1951 zijn er twee nieuwe commissieleden. De heren W. Scheffer en A.W. Bikkel. De eerste werd meteen als voorzitter gekozen. Dr Hagtengius sprak op een andere ouderavond over Orde, rust en reinheid, bij de opvoeding, maar ook over het lichamelijk wassen, vloer- en wc-onderhoud.
Het doel van het schoolreisje in 1952 is Nijmegen. Leden van de oudercommissie vinden dat wat ver omdat de derde klas ook meegaat. Een verzoek om met de vijf oudste leerlingen en een leider de opening van de nieuwe brug in Doesburg op zaterdag in januari bij te wonen wordt aangenomen.

In 1952 bestaat de oudercommissie vijf jaar. Gesproken wordt over een feestelijke herdenking en het al dan niet entree heffen. In het nieuwe schooljaar komen er drie nieuwe leerlingen bij voor klas 1. Het schoolplein geeft ook problemen. Het ligt aan de verkeerde kant. Eigenaren van aangrenzende grond werken nog niet mee aan een mogelijke verbetering. Eind december 1952 gaat juf Annie van Nugteren de school in Velswijk verlaten. Ze heeft een andere baan. Zij blijkt een zeer gewaardeerde juf te zijn geweest, gelet op het afscheid en de lovende woorden die haar werd toegesproken.

Tijdens de feestvergadering op 2 april 1953 wordt de heer Tiecken weer gehuldigd wegens zijn 35 jarig jubileum.
Het jaarverslag 1954/55 verhaalt van een dodelijk ongeval van een leerling uit de kleine school. Kinderen, juf en meester waren aanwezig bij de begrafenis. (Kleine school- de laagste twee klassen????

In 1956 komt de bouw van een nieuwe school ter sprake. Steeds maar weer uitstel…… Alle initiatieven tot actie zouden op niets uitlopen omdat er een bouwstop is vanuit de landelijke overheid.
Tijdens de ouderavonden kunnen de handwerken van meisjes bewonderd worden, wat de ouders erg waarderen en (sommige) vaders denken dan: *zouden ze dat nou werkelijk zelf doen of zal der de juffer ook nog aanprutsen als de deerns naar huus bunt…*
Maandag 1 april 1958 is meester Tiecken veertig jaar aan de school verbonden. Feest? *Doe mij een plezier. doe maar niks* is zijn reactie. Het blijft bij een receptie. Blijkbaar was het aantal kinderen gekrompen, omdat er een lokaal "vrij" was. Daar werd e.e.a. georganiseerd door de commissie en wat de kosten betreft: Dat zou de meester zelf wel betalen.

BIJLAGE II
DIRECTEUREN EN ONDERWIJZENDEN

Hieronder de zo compleet mogelijke lijst met hoofdonderwijzers, later directeuren genoemd.
Het is wat de onderwijzers, hulponderwijzers en kwekelingen m/v geen compleet overzicht.

Hoofden der school

1810(circa) Jan Antonij Christiaan van Campen *Zutphen 13-10-1789 trouwt 20-03-1812 met Dore Eggink en krijgen twee kinderen. Na het overlijden van Dore, hertrouwt J.A.C. op 30-12-1814 met Hendrika Willemina Bisschop en zij krijgen vier kinderen. Het gezin woonde tussen 1815 en 1819 in Zelhem, mogelijk Velswijk, later in het Gooi (Hengelo) op de huisnummers 118, 124, 106 en 145. (106 was in 1830-1840 de boerderij *Klein Besselink)*
In 1816 wordt hij voor het eerst in het markeboek vermeld i.v.m. een extra toelage. En in 1819 moet hij van G.S. vanwege nieuwe regels, nog wel een "vergelijkend examen" doen om zijn geschiktheid aan te tonen.
Eervol ontslag ingaande 1 januari 1861 met pensioentoekenning.
Hij stond bij het gemeentebestuur bekend als een onderwijzer die *doelmatig en met vrucht les gaf.*
Johan Antonij Christiaan woonde aan het eind van zijn leven bij zijn zoon op Klein Betting en is overleden op 3 december 1871, oud 82 jaar.
NB:De boerderij Besselink ligt in Hengelo op de grens van de Hoegenstraat en Weeninkweg.
School nr 2 stond er tegenover en hethuidige huis Meistershof staat aan Weeninkweg 2.
Mogelijk heeft Klein Besselink waar de meester woonde in die omgeving gestaan.

1861 Jan Wijers te Rijsselt (Gem Gorsel) ingaande 1 januari 1861 met vrije woning.
Jaarwedde ƒ 425. Eervol ontslag ingaande 1 april 1863

1863 Willem Harmzen/Harmsen ingaande 01-09-1863
Zelhem wil Jan Schut en Hengelo Willem Harmzen.
Een speciale commissie besluit Willem Harmzen aan te bevelen.
In 1871 beëindiging wegens schoolsplitsing van Hengelo en Zelhem.

1872 Gerrit Jan Venderbosch, Hummelo, ingaande 1-10-1872
Jaarwedde ƒ. 500. Per 1874 ƒ 450-. Pensioen 1918?

1919 C.H. Tieken. Solliciteert in 1935 als hoofd voor de dorpsschool in Zelhem. De inspectie en daarmee ook de gemeente wijzen de sollicitatie af. Wel is hij in 1935 benoemt tot leraar vaktekenen/meetkundig tekenen.
Pensioen 02-1959.

1959- 1965 J. van Aken

1965 - 1997 J. Pot

Door ziekte moet de heer Pot voortijdig afhaken en wordt een van de leerkrachten, Jenny Greven, locatieleidster; Dhr Wenselaar directeur van de Jan Ligthartschool wordt dat eveneens van de school in de Velswijk.
Nog een leuk verhaaltje door meester Pot:
Voor dhr. Pot wordt (?) benoemd, ontvangt hij van de gemeente een brief en een plattegrond van Zelhem met daarop aangekruist de woonplekken van de raadsleden. Hem wordt geadviseerd die personen te bezoeken voor kennismaking. Op een afgesproken dag met de boot van Ameland naar de vaste wal. Auto van zijn zwager geleend en op naar Zelhem met een drukke dag voor de boeg om met alle raadsleden kennis te maken……

1999 -2012 Mandy van Ampting

2012 - heden Rineke van der Leij (eveneens directeur van school Hagen in Doetinchem)

Onderwijzers en kwekelingen
(de lijst is niet compleet)

1865 W.A. Hilderink (hulponderwijzer) ingaande 1 januari 1866
Jaarwedde ƒ 200
Eervol ontslag ingaande 01-10-1869

1870 Er zijn gemiddeld meer dan 200 leerlingen.
De jaarwedde wordt verhoogd van ƒ 75,- naar ƒ 275,-
Theodorus Aalbers wordt benoemd als hulponderwijzer.

1871 Albertus van Dufel (?) ingaande 23-10-1871 aan de noodschool/bijzondere school
Jaarwedde ƒ 400
Het is mogelijk een tijdelijke aanstelling omdat voor de te bouwen nieuwe school in Velswijk een ander wordt benoemd.

1881 G. Weghuis. Kwekeling. Na zijn examen in 1881 is hij onderwijzer. Zijn benoeming is ingaande 01-05-1881 met een jaarwedde wordt ƒ 500,-
Eervol ontslag per 01-02-1884. Gaat naar Doetinchem

1881 Carolina Henrietta Venderbosch-Nijland als handwerkonderwijzeres

1883 Benoeming van M.W. Klein Reesink als handwerkonderwijzeres voor 5 uur per week en een jaarwedde van ƒ 70- ingaande 01-04-1883

1884 Henricus Bernardus Hackfoort uit Doetinchem
ingaande 1 mei 1884; jaarwedde ƒ 500-
Eervol ontslag 01-04-1887

1886 J.B. Dijsselhof

1887 G.J.Reesink ingaande 1 maart 1887 onderwijzer

1887 G.J. Kummeling ingaande 1 juni 1887 onderwijzer
In 1907 is hij 20 jaar onderwijzer in Velswijk en zijn jaarwedde gaat met ƒ 50 omhoog tot ƒ 2090

1889 T.H. te Roe(?) ingaande 01-07-1889. Eervol ontslag ingaande 01-12-1891

1895 Gerrit Elzinga uit Didam ingaande 17-06-1887

1895 Carolina Hendrika Venderbosch voor 5 uur p week handwerken ingaande 1 juli 1895

12-01-1877 brief van het hoofd dat hij en de kwekeling niet in staat zijn aan 120 kinderen les te geven en de gemeente gaat advies vragen aan de schoolopziener

In 1883 is een onderwijzeres nodig. Eén aanmelding van een onderwijzeres. Past niet bij de Velswijkse school aldus de schoolopziener, gelet op haar godsdienstige achtergrond. Ook de jaarwedde is te laag en moet volgens hem naar ƒ 450.

12-03-1884 Jaarwedde te laag…… Er zijn plm. 140 leerlingen en het HdS vraagt, wanneer een onderwijzer niet benoemd kan worden, dan is meester H.R. Gerritsen bereid, zolang de vacature bestaat, tegen nader overeen te komen voorwaarden de lestijd met een halfuur verlengen. Er hebben zich al wel twee sollicitanten gemeld……

1901 A.W. ten Holte als handwerkonderwijzeres benoemd

01-09-1901 Hendrika Ras; eervol ontslag op 15-05-1906
15-05-1906 H.J.N. van Dorp uit Wijk aan Zee

00-00-19?? Mej Hazelhof; ontslag ingaande 15-06-1906

15-06-1906 W. Hand; was al enige tijd als tijdelijk onderwijzeres werkzaam. Nu als vast.

01-08-1929 Jantje Schuurman, Hengelo (G) is al tijdelijk onderwijzeres in Velswijk; wordt nu voor vast aangesteld. Volgens de wet moet zij nu in Zelhem gaan wonen; de gemeente verleent haar dispensatie. In 1932 krijgt ze ziekteverlof. Regelmatig is zij onderwerp van gesprek in de B&W vergaderingen. Ten slotte wordt zij enige tijd opgenomen in een instelling. Er komen tijdelijke invalkrachten. Juni 1934 tot augustus 1934 werkt zij weer, zij het korte tijd en weer ziekteverlof tot maart 1935.

14-05-1933 G. Nederkoorn wordt tijdelijk als onderwijzeres benoemd en later als vast aangesteld.

<u>Wel namen, maar beperkte data die dhr. Pot en Mevr. Kalkhoven-Scheffer zich kunnen herinneren:</u>

Annie Van Nuchteren
Notulenboek oudercommissie: Op 8 december 1950 komt het afscheid van de onderwijzeres ter sprake. Zij gaat ingaande 1 januari 1951 elders aan de slag en tijdelijk zal mevr. Van Doorn – Ellenkamp uit Hengelo haar taak overnemen.

04-10-1951 Juffrouw Zandbergen
Notulenboek oudercommissie: Zij wordt op 4-10-1951 genoemd als de nieuwe juf. Zij verlaat de school op 31 augustus 1954 om in het huwelijksbootje te stappen. De nieuwe juf is op de ouderavond ook aanwezig, maar er wordt geen naam vermeld.

01-09-1954 Lien Meijerink

1961 Ineke Piepers

Verder, maar geen data:
- Mardi van de Lugt
- Everard Kroezen
- Jolanda Molenkamp
- Margreet van Dijk
- Gerda Vleeming
- Gerwin Buunk
- Miranda Arendsen

Aan de benoeming van Everard Kroezen gaat een wel hilarische sollicitatie vooraf.

Een nieuwe onderwijskracht moet worden benoemd. De procedure wordt opgestart. Uit het aantal sollicitanten wordt een drietal gekozen en zij zullen een proefles moeten geven. Brieven met data en uren voor die proefles tijdens de zomervakantie gaan de deur uit.
Meester Pot zal een klas voor die proeflessen oproepen. Er zijn geen afzeggingen en op de gekozen dag zitten de leerlingen gereed. Het schoolhoofd, de inspecteur en het schoolbestuur zijn allen aanwezig en wachten….

Op het moment van de 1ste les…….de sollicitant komt niet opdagen.
De tweede les……weer geen sollicitant die komt
De derde les……u raadt het: drie keer scheepsrecht.
De kinderen gaan naar huis en de heren gaan in beraad voor weer een drietal uit overgebleven sollicitanten. Everard Kroeze wordt de uitverkorene.
Die sollicitant roept vraagtekens op bij burgemeester Van Holten tot Echten. Kroezen, rooms-katholiek, de school openbaar. Keijenborg met de rooms-katholiekeschool is dichtbij.
Wethouder Selker is van mening dat religie van de leerkracht geen rol mag spelen. De andere heren kunnen daar in meegaan en Everard Kroezen wordt benoemd.
Wanneer Everard in Velswijk werkzaam is, krijgt meester Pot na enige tijd een uitnodiging van Keijenborgse pastoor Dijker. Hij wil graag kennis maken met Everard Kroeze en meester Pot is eveneens welkom. Beiden gaan op de afgesproken dag naar de Keijenborg. Na een inleidend gesprek gaat het over de benoeming van een rooms-katholieke onderwijzer aan de school in Velswijk, waardoor Keijenborg benadeeld zou kunnen worden omdat daardoor rooms-katholieke kinderen naar de Velswijkse school gelokt zouden kunnen worden ten koste van….

Nu is de school in de buurtschap Velswijk door de tijd heen altijd probleemloos interreligieus geweest.
In 1793 zijn er dorpsscholen in Zelhem, Hengelo en Hummelo. Openbaar of christelijk vanuit de Nederduits Gereofrmeerde Kerken.
Rond 1813 worden alle scholen openbaar en vallen bestuurlijk onder de gemeentebesturen, dus alle religie's op dezelfde scholen.
Vele jaren later verandert er veel en kunnen scholen met wortels zoals protestants-christelijke, rooms-katholiek, enzovoort onder eigen bestuur worden opgericht. In het dorp Zelhem, de Looschool, Halle-Heide en Halle-Nijman en in de buurtschap Wittebrink. En alle hebben bestaansrecht gehad.

<u>Kleuterjuffrouwen zijn geweest:</u>
Mieke Esmeyer
Hannie van Zomeren
Yvonne Bulten
Yvonne Been
Janny Greven

BIJLAGE III
600 JAAR VELSWIJK

Uit **600 jaar Velswijk** (uitgave 1979)
In dit boekje, samengesteld t.g.v. Velswijk 600 jaar, is te lezen, dat *direct na de benoeming van C.H. Tieken tot schoolhoofd, de school in beslag werd genomen voor Franse vluchtelingen, daar de Eerste Wereldoorlog nog steeds woedde. Gedurende die periode werd om de week les gegeven aan de school van de Wittebrink. Hierna volgde een periode, waarin het leerlingenaantal beneden het minimum van 35 daalde. nl. 32 waardoor de school een éénmansschool werd. Kwekelingen, bevoegde onderwijzeressen zonder ervaring werden bereid gevonden handwerklessen en ander onderwijs te verzorgen tot het moment dat de school weer een tweemansschool werd. Het salaris van de kwekelingen bedroeg fl.12,50 per maand. De algehele toestand van het gebouw verslechterde. Het terrein dat eerder als speelplein bij de school lag, werd verkocht en de kinderen kregen een speelplaats aan de overkant van de weg.*

BIJLAGE IV 1966
TE WEINIG LEERLINGEN

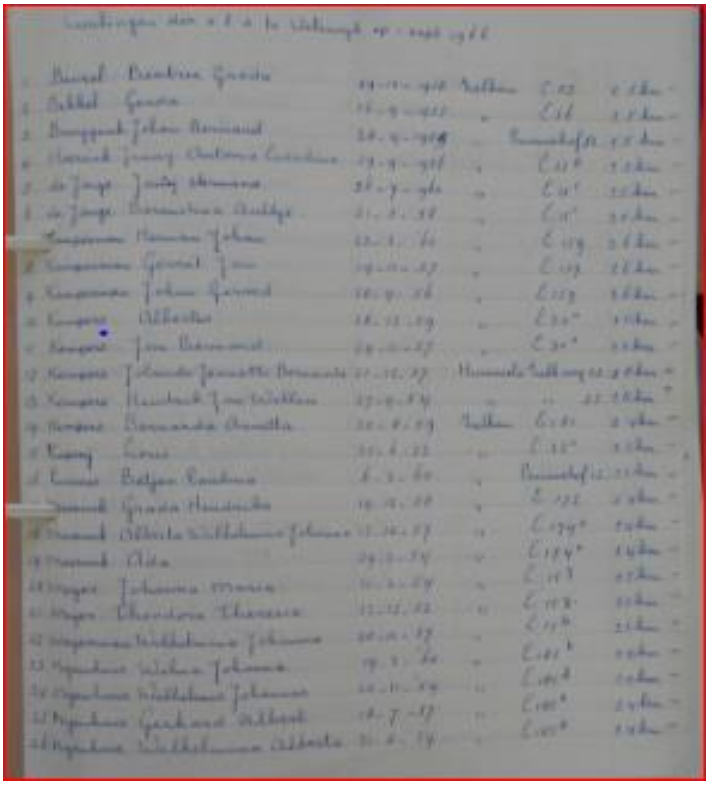

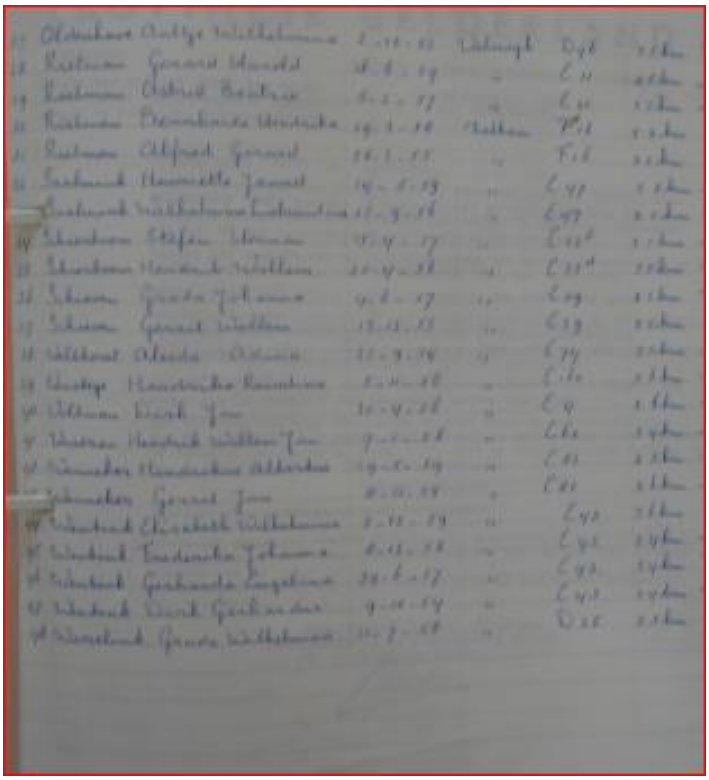

Krantenverslag over besluit opheffen of doorgaan en rechts de lijsten met leerlingen en huisadressen in 1966 met de afstand van het adres tot de school in het dorp Zelhem waarheen de leerlingen zouden moeten gaan bij een eventuele opheffing.

BIJLAGE V
30-1-1959
OPENING SCHOOL

Buurtschap Velswijk kreeg prachtige nieuwe o.l. school

„Oude hok is gelukkig gesloten"

„Het oude hok is gelukkig gesloten." Deze verzuchting klonk maandagmiddag jl. uit de mond van de Inspecteur van het l.o. in de Inspectie Doetinchem bij de officiële opening van de nieuwe openbare lagere school in de Velswijk (gem. Zelhem). Trouwens, geen der sprekers had een goed woord over voor het uit 1872 stammende oude schoolgebouw, waarin volgens velen te lang onderwijs was gegeven. De Velswijk kan zich thans echter gelukkig prijzen, omdat ze in het bezit is gesteld van een bijzonder fraai schoolgebouw, dat door het hoofd der school, de heer J. v. Aken, een „juweeltje" werd genoemd. De vreugde straalde trouwens van het gezicht van velen en niet in de laatste plaats van burgemeester H. J. Langman van Zelhem, die zich enorm ingespannen heeft om de bouw er in Den Haag „doorgedrukt" te krijgen, waarbij, zoals hij zelf opmerkte, nog een krijgslist gebruikt moest worden, door de Inspecteur van de Volksgezondheid de oude school voor het geven van onderwijs ongeschikt te laten verklaren.

Collega's bedenken elkaar. De heer G. Drost (r), hoofd van de o.l. school te Zelhem, overhandigt het hoofd van de school te Velswijk, de heer J. v. Aken, enkele films voor de schoolprojector

De officiële opening werd verricht door inspecteur A. J. Simons, die daartoe de sleutel van de deur haalde uit een natuurgetrouwe maquette van de oude school.
In de intieme kleine hal van de school, die veel te klein was om allen een zitplaats te verschaffen, heette vervolgens de burgemeester de genodigden, onder wie we opmerkten inspecteur Simons, de schoolarts, dokter Hagtingius, dr. Fokkema, voorzitter Chr. School Wittebrink, de heer B. G. Meijerman namens het hoofdbestuur van Volksonderwijs, het oud-schoolhoofd, de heer C. H. Tiecken, de beide wethouders en diverse raadsleden, gem. secretaris Tj. Pijning, gem. architect W. Tochtman, hoofden van buurtscholen, alsmede afgevaardigden van Volksonderwijs, de Oudercommissie, architect v. d. Linde en aannemers. Om de grote tegenstelling tussen oude en nieuwe school te accentueren waren volgens burgemeester H. J. Langman van Zelhem eerst alle genodigde ni de oude school ontvangen, een gebouw, dat dateert uit 1872 en dat thans gelukkig heeft afgedaan.
De vele gebreken, die aan de oude school kleven, somde de burgemeester nog eens op: onvoldoende licht en lucht en gelegen aan een verkeersweg, waardoor ook de rust niet gewaarborgd was. Al deze kwalen zijn bij de nieuwe school vermeden. Spreker zou deze nieuwe school dan ook willen zien als een symbool, gericht op het leven. Sprekende over het doel van het onderwijs, zag burgemeester Langman de school niet als een doel, doch slechts als een middel, om straks de leerlingen in het volle leven af te leveren als mensen, die hun verantwoordelijkheid in de maatschappij kennen.
De totstandkoming van deze school noemde hij een kwestie van moeizaam overleg: er moest nog een krijgslist via de Inspecteur van Volksgezondheid aangewend worden om de goedkeuring voor de bouw te krijgen. Dank bracht hij aan de Inspecteur van het l.o.; de schoolarts, architect v. d. Linde en ten slotte het aannemersbedrijf gebr. Kolks te Doetinchem, dat zulk een fraai gebouw had afgeleverd. Aan het slot van zijn toespraak overhandigde de heer Langman het hoofd der school de sleutel van het gebouw, met de wens, dat niet alleen het toevertrouwde pand goed bewaard zou blijven, maar bovenal het kind, dat aan de hoede van het onderwijzend personeel wordt toevertrouwd.

„Oude hok is gesloten"

„Het oude hok is gelukkig gesloten voor het onderwijs" Met deze verzuchting begon inspecteur Simons zijn toespraak. Van ganser harte complimenteerde hij het gemeentebestuur en het onderwijzend personeel met het bezit van de nieuwe school. Hij hoopte dat het onderwijs op een hoog peil zou komen te staan, opdat het nieuwe gebouw een mooie inhoud mag krijgen.
De schoolarts, dokter Hagtingius verheugde zich over elke nieuwe school, die in gebruik kan worden genomen. Toch had hij het grootste respect voor de onderwijskrachten, die in oude gebouwen vaak zo'n enorm verantwoordelijke taak vervullen.
Namens het hoofdbestuur van Volksonderwijs, de Federatie Gelderland en de Kring Oude IJssel, kwam ook de heer B. G. Meijerman van zijn grote vreugde getuigen. Daarbij memoreerde spreker, dat in het orgaan van Volksonderwijs ook wel eens kritiek geleverd was op

komt... pre
wast fonkelwit
en...prettig snel
rboekjes:
nie M. G. Schmidt
krijgt ze direct mee bij Uw winkelier.
(Adv.)

De nieuwe school kenmerkt zich door een grote openheid, doordat het licht aan alle zijden kan binnenvallen. Een opname van de fraaie gang langs de beide leslokalen

de houding van het Gem. bestuur van Zelhem ten opzichte van het openbaar onderwijs. Nu echter binnen korte tijd twee nieuwe openbare scholen geopend kunnen worden is er reden tot juichen. Speciaal bracht hij dank aan de burgemeester voor hetgeen deze gedaan heeft om in de Velswijk een nieuwe school te krijgen. In dankbare herinnering bracht hij voorts het werk, dat nu wijlen mevr. Tiecken voor de school en het openbaar onderwijs in de Velswijk heeft gedaan.
De heer G. Drost, hoofd o.l.-school Zelhem, hood de gelukwensen aan namens de afd. Zelhem van Volsonderwijs, de collega's en de fa. Remmelink. Daarbij merkte hij op, dat het onderwijzend personeel in Zelhem het hoofd wel eens had laten hangen bij het zien van zo vele verbeteringen aan bijzondere scholen, terwijl er aan de openbare scholen niets gebeurde. Gelukkig behoort hij binnenkort echter ook tot die hoofden van scholen, die benijd worden om een hypermoderne school. Namens Volksonderwijs overhandigde hij enkele films voor de schoolprojector, namens de collega's van de Dorpsschool bloemen en namens de fa. Remmelink een boekwerk.
Dr. Fokkema verheugde zich als goede buur bijzonder in het geluk van de voorstanders van het o.l.-onderwijs in de Velswijk. Hij zeide verwondering en bewondering te hebben gehad voor het werk van de heer Tiecken in de oude school. Hij sprak de wens uit, dat met vrucht en zegen gewerkt zou mogen worden in de nieuwe school. De heer van Aken dankte voor de bouw van dit juweel van een school en verzekerde, mede uit naam van mej. Meijerink, zijn best te zullen doen, om het onderwijs rijke vruchten te laten afwerpen.
De voorzitter van de oudercommissie, de heer A. Nijenhuis nodigde de gasten uit voor de koffietafel en feestavond in zaal Dierssen te Zelhem.

De nieuwe school
Na dit officiële gedeelte werd de school bezichtigd, waarbij allen zich bijzonder prijzend uitlieten over interieur en inrichting. Het is een gebouw van één verdieping met twee lokalen, die achter elkaar gelegen zijn. Via een met hout overdekte speelplaats, bereikt men van af de ingang een hal, waarin uitmonden de hoofdenkamer en de toiletten. De lokalen zijn gelegen aan een gang, waarin veel glas is verwerkt, evenals overigens aan de lokalen. Ook het meubilair is zeer modern en geheel afgestemd op de ideeën, die men momenteel op dit gebied heeft.
Aan de totstandkoming van dit fraaie geheel hebben medegewerkt: architect v. d. Linde uit Nunspeet en de aannemersmaatschappij gebr. Kolks te Doetinchem met als onderaannemers de fa. A. Bolder te Doetinchem (loodgieterswerk); fa. v. Engelen en Peters te Stokkum (elektriciteit) en fa. Derksen te Keijenborg (schilderswerk). Magazijn De Klok te Zelhem leverde de vele meters gordijnstoffen.
Tot besluit van de opening van de nieuwe openbare lagere school te Velswijk werd maandagavond in zaal Dierssen te Zelhem een feestavond gehouden. Deze avond werd naast vele belangstellenden ook bijgewoond door burgemeester Langman, wethouder Dierssen, gem.-secretaris Pijning en gem.-architect Tochtman.
Na een welkomstwoord door de heer Van Aken, hoofd der school, werd het programma voor de pauze verzorgd door de leerlingen met een stukje over „Luilekkerland". De kinderen hebben met veel animo dit sprookje uitgebeeld.
In de pauze werd koffie met koek, rookgerei en snoep aangeboden.
Na de pauze werd door oudleerlingen een toneelstuk opgevoerd, waarin de uitvinding van een jeugdelixer een grote rol speelde.
Het spel van de medewerkenden werd met grote aandacht gevolgd.
Tot slot werd door mevr. Demkes-Scheffer en de heer H. Busalnk namens de oudleerlingen aan de voorzitter van de oudercommissie een aantal cadeaus aangeboden.

Hervormde diaconieën hielden 23e conferentie te Ruurlo

— In hotel Avenarius te Ruurlo hield het Streekverband van de Diaconieën in de classis Zutphen en Doetinchem zijn 23e diaconale conferentie.
In zijn openingswoord deelde de voorzitter, ds. D. Schakel te Goresel mede, dat de behandeling van de Algemene Weduwen- en Wezenwet geen doorgang kan vinden, aangezien de spreker plotseling wegens ziekte verhinderd was.
Ds. A. Mol, Ned. Herv. predikant te Steenderen hield daarna een korte toespraak naar aanleiding van Zach. 9 : 9 en 10.
Veel aandacht werd besteed aan de mededelingen, die de heer K. Hylarides in zijn kwaliteit van voorzitter van de Stichting „Den Oolman" deed over de statutenwijziging. Deze wijziging is op sommige punten nogal ingrijpend, vooral wat betreft de verklezing van bestuursleden en van de leden van de Raad van Toezicht. Volgens de gewijzigde statuten zullen de bestuursleden benoemd worden door het Streekverband. Zowel aan bestuur als aan Raad van Toezicht zullen twee adviserende leden worden toegevoegd. Verschillende aanwezigen vreesden moeilijkheden, omdat een diaken, die als zodanig aftreedt, tevens aftreedt als bestuurslid en meerdere diakenen tegelijk kunnen aftreden. In verband met de nieuwbouwplannen kwam deze situatie ongewenst voor.
Over de nieuwbouw werd voorts meegedeeld, dat inmiddels in Doetinchem een perceel van 4 hectaren grond is gekocht, waarop de nieuwe „Oolman" zal verrijzen. Het project omvat 120 bedden. Het inmiddels gereed gekomen schetsplan is goedgekeurd en men hoopt de bouwvergunning begin 1960 te ontvangen.

Met dank aan mevr. W. Kalkhoven-Scheffer

BIJLAGE VI 2013 / 2015
OPHEFFEN ? DOORGAAN?

In De Gelderlander staan in 2013/ 2014 regelmatig berichten over het al dan niet doorgaan of opheffen van de OBS Velswijk wegens leerlingenkrimp in de buurtschap, zoals die zich ook in geheel Nederland voordoet.
De Achterhoek is wel een z.g. “krimpregio”, een sterkere krimp dan gemiddeld in Nederland.

Kleine basisschool in Velswijk dicht

Bestuur sluit school per 1 augustus 2016: aantal leerlingen onder ondergrens. In 2018 zitten 51 scholen onder de norm.

door **Wilkmien Waarman**

VELSWIJK - De basisschool in het dorpje Velswijk, tussen Doetinchem en Keijenborg, gaat op 1 augustus 2016 dicht. Aanleiding zijn de nieuwste cijfers over de krimp van de leerlingenaantallen, zo bevestigt directeur-bestuurder Theo Huting van de Stichting IJsselgraaf. „Wij hanteren een ondergrens van vijftig leerlingen en uit de prognose blijkt dat we in 2016 onder die grens komen.”
De school in Velswijk zal niet de laatste zijn. Uit de jongste prognoses van bureau MOOZ, gespecialiseerd in onderwijsonderzoek, blijkt dat tussen dit schooljaar en 2018/2019 in de Achterhoek en Liemers 51 basisscholen onder de gemeentelijke opheffingsnorm zitten. Het gaat om scholen in de gemeenten Rijnwaarden (1), Aalten (4), Doesburg (1), Doetinchem (5), Duiven (4), Westervoort (4), Winterswijk (4), Zevenaar (3), Oude IJsselstreek (7), Oost Gelre (3), Berkelland (4), Bronckhorst (5) en Montferland (8). Of deze scholen daarna openblijven, fuseren of sluiten is onduidelijk.

Zie ook pagina 25
'Sterkere daling dan verwacht'

‘Sterkere daling dan verwacht’

vervolg van **pagina 25**

De Stichting IJsselgraaf is volgens directeur-bestuurder Theo Huting verrast door de sterker dan verwachte daling van het leerlingenaantal in Velswijk. Eerdere prognoses gaven een heel ander beeld. De prognose van september 2010 liet zien dat er in 2020 nog 58 leerlingen in Velswijk naar school zouden gaan.
De jongste cijfers van MOOZ laten echter zien dat het om nog slechts 44 leerlingen in 2020 gaat. Huting: „We willen ouders zo vroeg mogelijk duidelijkheid geven. Vooral diegenen die nu nog een peuter thuis hebben en een schoolkeuze moeten maken.”
Met de sluiting van de school verliest Velswijk z’n enige basisschool. In 2013 raakten de buurtschappen Halle-Heide, Halle-Nijman, Varssel en Veldhoek hun school kwijt. Ook de school in Olburgen ging in dat jaar dicht en de scholen in Voor-Drempt en Achter-Drempt fuseerden tot één school.
Per 1 augustus dit jaar gaan De Ark in Doesburg en St. Martinusschool in Loerbeek dicht.
Het schoolbestuur van De Bongerd in Hoog-Keppel verwacht dat ook deze school in augustus dit jaar wordt gesloten.

Ouders: ‘Dialoog sluiting school’

VELSWIJK - Ouders van kinderen op de openbare basisschool in Velswijk willen een dialoog op gang brengen over de sluiting van de school. Daarom is er vanavond een bijeenkomst in D’n Dranjer.

Alle ouders maar ook andere betrokkenen van de school zijn om acht uur uitgenodigd. „We willen graag hun mening horen”, zegt voorzitter van de oudergeleding van de medezeggenschapsraad, Regine van het Zandt. „En afhankelijk van wat daar uit komt, verder in dialoog gaan met alle betrokken partijen over kansen en mogelijkheden voor de toekomst van de school.”
Marijke van Ameijvoort, één van de ouders zegt: „Het besluit is nu gewoon meegedeeld maar we missen een duidelijke onderbouwing zodat we het besluit begrijpen.”
Volgens Van Ameijvoort en Van het Zandt, begrijpen de ouders wel dat er krimp is en willen ze ook niet koste wat het kost de school openhouden.
„Wat we wel willen is samen met alle betrokkenen, dus ook het bestuur, de schouders eronder zetten en kansen en alternatieven onderzoeken. Zijn die er niet dan kunnen we ons neerleggen bij de sluiting.”
Vorige week kondigde het bestuur van de school, de Stichting IJsselgraaf, aan dat de school in augustus 2016 wordt gesloten.
Een jaar eerder werd aan ouders nog meegedeeld dat IJsselgraaf alles in het werk stelt de school, die in 2006 in gebruik is genomen, voor Velswijk te behouden.
Mocht het aantal leerlingen toch onder de opheffingsnorm komen, dan zou de school fuseren met school Hagen in Doetinchem. In Velswijk zou een lespunt blijven bestaan, zo blijkt uit een nieuwsbrief van juni 2013.
Algemeen directeur Theo Huting meldde vorige week dat het besluit de school toch dicht te doen een gevolg is van de nieuwste prognoses. Daaruit blijkt dat de krimp sterker is dan verwacht en de school na 2016 onder het aantal van vijftig leerlingen zakt.
Voor IJsselgraaf is dat de grens. Overigens ligt de gemeentelijke opheffingsnorm lager, namelijk op 45 leerlingen. Een school die drie jaar achtereen onder de gemeentelijke opheffingsnorm zit, komt niet meer in aanmerking voor financiering.

Vorig jaar juni meldde IJsselgraaf dat er in Velswijk een lespunt zou blijven na een fusie met school Hagen

School mogelijk toch gered

21-06-14

VELSWIJK – De kans bestaat dat de openbare basisschool in Velswijk vanaf volgend schooljaar overgenomen wordt door een andere stichting en daardoor nog tussen de 8 en 10 jaar open kan blijven.
Scholenstichting IJsselgraaf wil de school per 1 augustus 2016 sluiten, omdat deze dan onder de door IJsselgraaf gehanteerde norm van vijftig leerlingen valt. Volgens de oudergeleding van de medezeggenschapsraad van de school en het opgerichte oudercollectief is er een scholenstichting die mogelijkheden ziet om de school voor de lange termijn zelfstandig te laten voortbestaan. Op dit moment willen de betrokken partijen de naam van deze scholenstichting nog niet naar buiten brengen. Wel is duidelijk dat IJsselgraaf afgelopen donderdag een gesprek had met de medezeggenschapsraad van de school, enkele ouders, Bronckhorst-wethouder Jan Engels én afgevaardigden van de scholenstichtingen Gelderveste en PRO8 over de toekomst van de school.
Dinsdagavond om acht uur is er een ouderavond in dorpshuis D'n Draejer waar moet blijken of voldoende ouders bereid zijn hun kind op school te houden en of de overnamekandidaat voldoende perspectief ziet. Ook andere belanghebbenden zijn welkom.

GelderVeste wil school in Velswijk overnemen

25-6-2014

VELSWIJK – Scholengroep GelderVeste is van plan de basisschool in Velswijk komend schooljaar over te nemen van IJsselgraaf. „Als er een substantieel aantal leerlingen op de school blijft, zijn wij bereid de school over te nemen", zegt Franke Remerie, voorzitter van het college van bestuur van GelderVeste.
Vanavond moeten kinderen worden opgegeven voor het volgende schooljaar. „Er zullen echt wel wat kinderen naar een andere school gaan. Als we 20 procent kwijtraken, werkt het natuurlijk niet. Dan kunnen we niet bouwen aan iets moois. Maar ouders waren enthousiast over het hele verhaal. Ze zijn in eerste instantie natuurlijk blij dat de school in Velswijk open blijft."
GelderVeste ziet voldoende mogelijkheden met de kleine school en is met IJsselgraaf in gesprek over een snelle overdracht. Remerie: „We zijn bezig met een project om onze scholen veel meer te laten samenwerken, zodat de kleine scholen minder kwetsbaar zijn."

GelderVeste: genoeg leerlingen volgend jaar

1-7-14

VELSWIJK – De scholengroepen GelderVeste en IJsselgraaf gaan deze week proberen alle plooien glad te strijken voor een overname van de openbare basisschool in Velswijk.
Donderdagavond moesten kinderen worden opgegeven voor het volgende schooljaar. Op basis van deze aanmeldingen is GelderVeste in principe bereid de school over te nemen van IJsselgraaf. Laatstgenoemde scholenorganisatie wil de school in 2016 sluiten omdat volgens de prognose dan de door haar gehanteerde ondergrens van vijftig leerlingen wordt bereikt. GelderVeste heeft een andere norm en is in gesprek met IJsselgraaf om de school over te nemen. Aan de hand van het aantal aanmeldingen donderdagavond wil GelderVeste de overname doorzetten, bevestigt een woordvoerder. „Maar we moeten er nog wel met IJsselgraaf uitkomen, onder goede voorwaarden. Daarbij moeten vanzelfsprekend zorgvuldigheid en de menselijke maat in acht worden genomen."

IJsselgraaf zet school Velswijk toch voort

10-7-14

VELSWIJK/HENGELO – De openbare basisschool in Velswijk blijft wel langer open dan 1 augustus 2016, maar niet onder het bewind van scholengroep GelderVeste. Stichting IJsselgraaf heeft besloten om de school toch niet over te dragen aan GelderVeste, maar deze zelf voort te zetten. Dat liet IJsselgraaf-directeur Theo Huting de ouders van de leerlingen in Velswijk gisteren per brief weten.
Het overdragen van de school zou wettelijk niet mogelijk zijn en de alternatieven zijn voor IJsselgraaf onbespreekbaar. 'Wij verlenen geen medewerking aan pogingen van GelderVeste een samenwerkingsbestuur te maken, wat zou betekenen dat GelderVeste ook openbaar onderwijs mag aanbieden. Wellicht kunt u begrijpen dat dit vanuit het oogpunt van concurrentie vóór IJsselgraaf een onverantwoorde stap zou zijn', valt in de brief te lezen.
Inwoners van Velswijk lieten gisteren op het gemeentehuis weten niet gelukkig te zijn met het besluit van IJsselgraaf. Er werd een petitie met meer dan 600 handtekeningen aangeboden aan burgemeester Henk Aalderink. De strekking van die petitie: ze zijn vóór behoud van de school, maar niet onder de vlag van IJsselgraaf.

DE GELDERLANDER ZATERDAG 19 JULI 2014

Ouders ballen vuisten

Wel dicht, niet dicht. Ouders in Velswijk zijn het gejojo met hun basisschool meer dan zat.

door **Flip Versteegh**

Openbare basisschool Velswijk blijft toch nog minstens drie jaar open. Maar wel onder het huidige bestuur IJsselgraaf, dat eerder het schooltje wilde sluiten. foto Theo Kock

VELSWIJK – Het schooltje in Velswijk trilt op z'n grondvesten. Blijft-ie open? Zoja, onder welk bestuur? De ouders zijn het gejojo meer dan zat.
Gisteren was de laatste schooldag voor de zomervakantie. Maar of straks in september, als de school weer begint, alle kinderen terugkeren is ongewis. Sommige ouders kiezen eieren voor hun geld en verkassen naar een school verder weg. De gemoederen zijn hoog opgelopen in Velswijk de afgelopen maanden. De strijd om het schooltje (nog een kleine zestig leerlingen) ging donderdagavond naar een kolkende climax.
In een bomvolle raadzaal balden de Velswijker ouders hun vuisten nadat eerder die dag het bestuur van de stichting IJsselgraaf met een opmerkelijke ommezwaai was gekomen.
Obs Velswijk, maakte algemeen directeur Theo Huting in een brief aan de ouders bekend, gaat toch niet over in handen van de scholengroep GelreVeste.
De beslissing viel de ouders rauw op het dak. „Dit is de zoveelste born die meneer Huting van IJsselgraaf laat vallen", riep Rob Tomesen van het Oudercollectief.
„Eerst belooft hij mee te werken aan de overgang naar GelreVeste. Nu, één dag voor de vakantie, trekt hij die toezegging net zo gemakkelijk weer in. Verbijsterend. Hoe kunnen we die club nog vertrouwen?"
De Bronckhorster gemeenteraad kon niet anders dan gevoelig zijn voor de petitie met zeshonderd handtekeningen die vanuit Velswijk naar het gemeentehuis in Hengelo werd gebracht. In een motie gaf de raad onderwijswethouder Jan Engels een heldere boodschap mee: 'Regel het maar!', luidde de opdracht.
Politiek Bronckhorst schaarde zich achter de ouders door in de motie de overdracht van de school aan GelreVeste te eisen.
Maar de motie was al klaar voordat IJsselgraaf plotseling de stekker uit het plan trok. Toch werd hij ongewijzigd aangenomen.
„Tja, een lastige", erkent onderwijswethouder Jan Engels de volgende dag. „Want de gemeente is niet in de positie om de beslissing van het schoolbestuur ongedaan te maken. Dat hoort tot de autonomie van IJsselgraaf. Het enige dat wij via de gemeenschappelijke regeling achter IJsselgraaf moeten doen, is erop toezien dat de financiën in orde zijn en dat er adequate huisvesting is. Ik heb daarop maar de onderliggende intentie van de motie ter harte genomen. Ook ik ben helemaal niet blij met de gang van zaken. De communicatie naar de ouders is niet geweest zoals zou moeten. Dat baart ons zorgen."
Daags na de turbulente raadsvergadering toont directeur Theo Huting van IJsselgraaf zich enigszins schuldbewust. „Maar", zegt hij toch, „daarover ga ik nog met de wethouder praten. Het lijkt me niet goed erop vooruit te lopen. Ik heb er alle begrip voor dat de ouders met emoties zitten. Daar moeten we iets mee."

In een motie gaf de raad onderwijswethouder Jan Engels een heldere boodschap mee: 'Regel het maar!'

Of met die toezegging de breuk in het vertrouwen is hersteld, va nog te bezien. Zegt voorman Rob Tomesen van het oudercollectief. „Dit poets je niet zomaar weg. Eerst overvalt de stichting ons met de mededeling dat de school sluit. Dan wordt ingestemd met een overgang naar GelreVeste, di het samen met de ouders ziet zit ten om de school open te houde En dan komt zo'n Theo Huting doodleuk met de mededeling da hij de overdracht alsnog blokkeert omdat het wettelijk niet zo kunnen. Nou, dat kan dus wel." Hoe moet het nu in september? Stuurt hij zijn eigen kind weer g woon naar de school in Velswijk Tomesen: „Ja. We hebben ons sterk gemaakt voor deze school. Dan moet je niet je kind ervan a halen."

27-9-14

'School blijft nog jaren open'

VELSWIJK – Bronckhorst-wethouder Jan Engels hoopt nog deze maand duidelijkheid te krijgen over de concrete plannen van scholenstichting IJsselgraaf met de basisschool in Velswijk, maar verwacht dat de school nog minstens vier jaar openblijft.
In de raadsvergadering van donderdag vroeg Rob Weverink (CDA) wethouder Engels of de lucht tussen de ouders van de leerlingen en IJsselgraaf inmiddels geklaard is. Het is geen geheim dat veel ouders het niet meer zien zitten met de scholenstichting, omdat die lang van plan was de school te sluiten. „Ik heb begrepen dat er een constructief overleg is geweest tussen beide partijen", meldde Engels. „Ze proberen eruit te komen."
De wethouder geeft aan dat de ouders en IJsselgraaf binnenkort met een gezamenlijk statement naar buiten komen. „IJsselgraaf gaat duidelijk aangeven wat zij gaat doen richting de school en de ouders om het vertrouwen te herstellen." Volgens Engels is de school het nieuwe seizoen gestart met 43 leerlingen. „Dat is dus niet onder de opheffingsnorm. Afspraak is dat de school conform de wetgeving openblijft en dat is tot na drie jaar onder de norm. De school blijft dus in ieder geval nog vier jaar open."

6-9

Oudercollectief blijft hoop houden op overname basisschool Velswijk

door **Kay Scholten**

VELSWIJK – Het oudercollectief van de openbare basisschool in Velswijk hoopt dat de school in de toekomst alsnog van scholenstichting IJsselgraaf naar GelderVeste overgaat.

Nieuwe wetgeving, die in het eerste kwartaal van 2015 aan bod komt in de Tweede Kamer, moet ervoor zorgen dat bestaande scholen makkelijker 'van kleur kunnen verschieten'. Dit houdt in dat een school kan overgaan naar een andere grondslag.
De basisschool in Velswijk zou dan van openbaar onderwijs naar algemeen bijzonder onderwijs kunnen verschuiven. „Daarmee zou het bezwaar van IJsselgraaf om de school niet over te dragen aan GelderVeste wegvallen", meent Rob Tomesen van het oudercollectief.
In mei van dit jaar meldde IJsselgraaf de school in Velswijk te willen sluiten. Mede door de inzet van ouders van de leerlingen raakte IJsselgraaf met GelderVeste in gesprek over een overname. De partijen leken nader tot elkaar te komen, totdat IJsselgraaf op 17 juli met een brief de ouders inlichtte dat een overname van de baan was. Het zou volgens de scholenstichting wettelijk niet mogelijk zijn om de school over te dragen en IJsselgraaf vreesde voor concurrentie als GelderVeste een samenwerkingsbestuur zou krijgen. Dat zou namelijk betekenen dat GelderVeste, dat nu christelijke onderwijs aanbiedt, net als IJsselgraaf openbaar onderwijs zou mogen aanbieden.
De ouders wachten de discussie in de Tweede Kamer af en blijven sowieso tot die tijd de basisschool trouw. „De sfeer is goed, de leerkrachten staan vol energie voor de klas. Er is nog een school, dat is op zich goed nieuws", zegt Tomesen, die heeft ondervonden dat IJsselgraaf en GelderVeste er verschillende visies op nahouden. „GelderVeste is meer toegelegd op plattelandsscholen en IJsselgraaf heeft weer een andere visie. Dat is niet erg, differentiatie is goed. Maar feit blijft dat deze school niet bij het beleid past van IJsselgraaf."
Het oudercollectief heeft zijn opvattingen neergelegd bij de ondergeleding van de medezeggenschapsraad van de school.
Theo Huting, directeur van IJsselgraaf, was niet bereikbaar voor commentaar. GelderVeste wil op dit moment niet reageren.

-14

'Wethouder moet zich inzetten voor school'

VELSWIJK/HENGELO – GroenLinks, VVD en Gemeentebelangen Bronckhorst doen een oproep aan wethouder Jan Engels om zich hard te blijven maken voor een overname van de basisschool in Velswijk door GelderVeste.
De gemeenteraad van Bronckhorst nam in juli een motie aan met de strekking dat Engels de overdracht van de basisschool van IJsselgraaf naar GelderVeste zou vergemakkelijken en een vinger aan de pols zou houden tijdens dit proces. Saillant detail was dat vóór het indienen van deze motie al bekend was dat IJsselgraaf af zag van een overdracht. Desondanks zette de raad door en werd Engels aan het werk gezet.
GroenLinks, VVD en Gemeentebelangen Bronckhorst zijn van mening dat Engels de motie maar heel beperkt nakomt. Volgens hen biedt de huidige én toekomstige regelgeving genoeg ruimte om de school te laten voortbestaan en over te dragen aan GelderVeste.
„Ik heb de raad al meteen aangegeven dat de motie op een aantal punten niet uitvoerbaar is", reageert Engels. „Eén ding waar ik concreet mee aan de slag ben gegaan, is de gemeenschappelijke regeling. Maandag heb ik daar een gesprek over." De raad droeg Engels op via de gemeenschappelijke regeling die is aangegaan met IJsselgraaf duidelijk te maken dat de 'toezeggingen over overdracht zo spoedig mogelijk dienen te leiden tot feitelijke realisatie daarvan'. Een spoedige overdracht lijkt Engels niet reëel. „Je zou dan een rare constructie in het schoolbestuur krijgen. Er zitten te veel haken en ogen aan."

In Velswijk en Keppel hangt vlag uit nu Huting vertrekt

okt '14

ACHTERGROND
THEO HUTING

door **Kay Scholten**

VELSWIJK – Met het vertrek van Theo Huting als algemeen directeur bij IJsselgraaf wil de scholenstichting een aantal zeer bewogen jaren achter zich laten. Jaren die vooral in het teken stonden van scholenfusies en vaak gepaard gingen met verontruste ouders en eindenlange discussies.
Huting was degene die symbool stond te staan voor het grote IJsselgraaf – met bijna twintig scholen – dat de kleinere locaties zo snel mogelijk wilde sluiten of laten fuseren. IJsselgraaf streefde naar scholen met 225 leerlingen.

Ouders van leerlingen van de openbare basisschool in Velswijk en van De Bongerd in Hoog-Keppel bleven eindeloos strijden voor het voortbestaan van de scholen. Hun tomeloze dadendrang leverde op het eind van de rit succes op. De scholen hebben directeur Huting overleefd. In Hoog-Keppel en Velswijk zullen ze niet malen om zijn vertrek.
Dit kent natuurlijk een voorgeschiedenis. In 2012 stuurt Huting aan op een fusie tussen De Bongerd en De Woordhof in Hummelo, waar een vrij nieuw schoolgebouw staat. Het pand van De Bongerd moet dicht. Huting zegt niet anders te kunnen: de krimp slaat toe en een kleine school met weinig leerlingen kost relatief veel meer dan een grote school. De ouders uit Hoog-Keppel reageren furieus. Net als de oudergeleding van de medezeggenschapsraad (mr) halen ze alles uit de kast om de fusie te dwarsbomen. Ze boren ook oplossingen aan. Zo zou De Bongerd mogelijk als eenpitter verder kunnen gaan.
Er is veel onrust, en om die weg te nemen besluit Huting in februari 2013 de fusie tussen de twee scholen uit te stellen. Hij houdt wel vast aan de fusieplannen. Dat hij naar eigen zeggen tijdens een bijeenkomst in Keppel meerdere keren voor 'grote lul' wordt uitgemaakt, zint hem niet maar brengt hem niet van zijn stuk. Een fusie is echter van de baan als de geschillencommissie in juli 2014 oordeelt dat de mr in haar recht blijkt te staan door niet in te stemmen met de fusie. IJsselgraaf draait bij en besluit de school nog jaren open te houden. Slechts een paar dagen later besluit Huting om een overname van de school in Velswijk door GelderVeste – waarmee al lange tijd gesprekken worden gevoerd – af te blazen en de school zelf voort te zetten. Ouders zijn aan de ene kant blij nu ze weten dat de school in ieder geval nog een paar jaar openblijft, maar walgen nog steeds van IJsselgraaf, dat volgens hen het liefst zo snel mogelijk af is van het schooltje.
Net nu GelderVeste weer in beeld is als overnamekandidaat, moet Huting het veld ruimen. De tafereelen in Velswijk en Hoog-Keppel, waarbij ouders en leerlingen lang in onzekerheid verkeerden, droegen hier mogelijk aan bij.
Wethouder Jan Engels van de gemeente Bronckhorst stelde in juli dat IJsselgraaf (lees: Huting) de communicatie echt moest verbeteren. Van communicatie over het vertrek van Huting naar de buitenwereld is ook geen sprake. Iedereen houdt vooralsnog de kaken stijf op elkaar.

Huting is weg, maar iedereen van IJsselgraaf houdt vooralsnog de kaken stijf op elkaar

'Huting laat school achter die stabiel is'

4-11-14

VELSWIJK – Zijn uitspraken en beslissingen hebben de school geen goed gedaan, maar Theo Huting laat in Velswijk een basisschool achter die stabieler is dan de ouders ooit hadden durven dromen.

Dat laat het oudercollectief van de basisschool aan De Gelderlander weten in een schriftelijke reactie op het vertrek van Huting bij scholenstichting IJsselgraaf.
Huting werd vorige week uit zijn functie van algemeen directeur van IJsselgraaf ontheven.
Het oudercollectief kreeg veel met Huting te maken toen IJsselgraaf achtereenvolgens besloot de school te sluiten, leek over te dragen aan GelderVeste en een overname uiteindelijk toch liet afketsen. Nu lijkt GelderVeste de school alsnog over te gaan nemen.
'Uiteindelijk heeft Huting getekend voor medewerking aan overdracht van de school aan GelderVeste en daar zijn we blij mee', schrijft het oudercollectief in de reactie. 'Hij heeft hiermee IJsselgraaf juridisch gebonden, dus zijn vertrek verandert niets meer aan de zaak. Ook moet gezegd dat IJsselgraaf zich al vanaf eind juli inzette om verbeterpunten door te voeren en in te gaan op wensen van de ouders, zoals bijvoorbeeld invoering van het 's gelijke dagenmodel'.'
'De uitkomst van de periode met Huting is dat we voor de langere termijn een school behouden in een schitterend nieuwbouwpand, met straks een scholenstichting die er vertrouwen in heeft en een groep ouders die er zin in heeft.'
Begin volgend jaar wordt een evenement georganiseerd om te vieren dat de school sowieso de komende jaren nog openblijft.

Kleinste school staat in Velswijk

13-1-15

door **Luuk Stam**

DOETINCHEM – De Openbare Basisschool in Velswijk is met 39 leerlingen op dit moment de kleinste basisschool in de Achterhoek. De Emmaschool in de buurtschap Henxel (gemeente Winterswijk) heeft er 44. De Walburgisschool in Netterden en St. Martinus in Baak worden bezocht door 48 leerlingen.

De Achterhoekse scholen met minder dan vijftig leerlingen behoren tot de kleinsten in Nederland. Maar ook in Steenderen, Westendorp, Stokkum en Megchelen en in de buurtschappen Bekveld (gemeente Bronckhorst) en Miste (gemeente Winterswijk) staan kleine basisscholen. Deze scholen zitten op of niet ver boven de vijftig leerlingen.
Henkjan Kok is procesbegeleider van de krimp in het Achterhoekse basisonderwijs. Zijn onderzoek wees uit dat alleen al in de komende vijf jaar 40 van de 162 basisscholen onder de opheffingsnorm dreigen te zakken.
Dit zijn niet per definitie de kleinste scholen. De opheffingsnorm is afhankelijk van het aantal inwoners in de basisschoolleeftijd in het gebied waar de school staat. Zo kan in een dichtbevolkte stad een school met tweehonderd leerlingen al worden opgeheven. In de Achterhoekse gemeenten ligt die norm veel lager. Toch is het allerminst zeker of de kleine scholen in de regio over tien jaar nog bestaan. Omdat er in de Achterhoek minder kinderen worden geboren, verwachten deskundigen dat er in 2025 33 procent minder leerlingen tussen de 4 en 12 jaar zijn dan in 2010.
De Gelderlander gaat daarom de komende tijd op bezoek bij kleine basisscholen om in beeld te brengen hoe deze eruit zien en hoe men hier naar de toekomst kijkt. De basisscholen in Velswijk en Baak hebben aangegeven niet mee te willen werken aan deze serie. In Velswijk was de afgelopen tijd al veel te doen over een eventuele sluiting en de overgang van scholenstichting IJsselgraaf naar Gelderveste. In Baak is al bekend dat St. Martinus opgaat in het nieuw te bouwen Kindcentrum in Steenderen.

De serie Kleine Scholen start komende donderdag met deel 1: Openbare Basisschool Miste Corle in Miste.

In de Achterhoek gaat De Gelderlander op bezoek bij een aantal van de kleinste basisscholen in Nederland

'Het moet een school van ons allemaal worden'

Behoud Basisschool Velswijk levert vernieuwend onderwijs op

10-2-15

Velswijk - Na een aantal onzekere maanden werd onlangs bekend dat Basisschool Velswijk zelfstandig blijft. Maandag 2 februari werd ook de definitieve overdracht van de school van Stichting IJsselgraaf naar Stichting GelderVeste een feit, waarmee de school voor de toekomst behouden blijft. Met de overdracht krijgt de basisschool vanaf het nieuwe schooljaar een uniek onderwijsconcept.

Toekomst basisschool Velswijk blijft behouden

Hij heeft absoluut geen spijt van alle tijd en moeite die hij er vrijwillig in heeft gestoken. Het resultaat telt immers: de basisschool in Velswijk blijft een zelfstandige school en werkt vanaf het nieuwe schooljaar zelfs met een geheel nieuw onderwijsconcept, mede bepaald door de ouders zelf. Als één van de ouders van het oudercollectief heeft Rob Tomesen (47), vader van twee jonge kinderen, zich de afgelopen negen maanden actief bemoeid met de toekomst van de lokale school. 'Vorig jaar mei meldde Stichting IJsselgraaf de ouders plotseling dat de school uiterlijk in 2016 zou sluiten, vanwege nieuwe prognoses waarbij we in 2017 onder de 50 leerlingen zouden uitkomen. Dat nieuws sloeg in als een bom. Het besluit zorgde direct voor veel onrust bij de ouders maar ook natuurlijk bij de leerlingen. Dit kan niet waar zijn dacht ik, dit kunnen we niet laten gebeuren. Er staat een geweldig mooie school, nieuw gebouwd in 2006.'

Samen met enkele andere ouders richtte hij direct het oudercollectief op voor behoud van de school. Via advocaten werd juridische kennis binnengehaald over de juistheid van de sluitingsprocedure. Tegelijkertijd werd de politiek erbij betrokken en bedacht het oudercollectief toekomstbestendige oplossingen voor het behoud van de school. Die mogelijkheid zag het oudercollectief in overdracht van de school naar een andere stichting en vond al snel een partner in Scholenstichting GelderVeste die ervaring heeft met plattelandsscholen. Maar de procedure nam

Ideeën voor het nieuwe concept zijn welkom

vervolgens nog meerdere maanden in beslag. 'We wilden natuurlijk zo snel mogelijk duidelijkheid en rust in het dorp, want er waren al ouders die hun kind van school haalden,' vertelt Tomesen.

Op maandag 2 februari volgde het verlossende antwoord van Stichting IJsselgraaf die officieel akkoord ging met de overdracht. 'Formeel moeten de gemeente en GelderVeste nog hun akkoord geven. Maar gezien de motie die de gemeenteraad in juli vorig jaar aannam voor het behoud van de school en de toezeggingen van GelderVeste, is dat een formaliteit.'

Vanaf het nieuwe schooljaar zal de overdracht daarom een feit zijn. Het onderwijs dat gegeven gaat worden, is zeer vernieuwend. 'De leerlingen wordt met name zelfredzaamheid en zelfkennis bijgebracht. Ze gaan zelf hun talenten ontdekken, zodat de motivatie om te leren veel meer vanuit henzelf komt.' Het onderwijsconcept is deels gebaseerd zijn op het Wittering-concept. Er zijn geen klassen zoals op traditionele scholen en de leerlingen bepalen zelf hun dagplanning. 'De exacte invulling van het concept moet nog bepaald worden en daarvoor zijn alle ouders op maandag 16 februari uitgenodigd in D'n Draejer om hierover mee te praten. Vanaf 20.00 uur is de onderwijskundig leider van GelderVeste aanwezig om samen de koers te bepalen zodat het onderwijsconcept breed gedragen wordt en de school echt van ons allemaal wordt. Ook toekomstige ouders die nog een school zoeken voor hun kind zijn hierbij welkom.'

'School in Velswijk nog negen jaar open'

21-4-15

VELSWIJK – Als het aan scholengroep Gelderveste ligt, blijft de openbare basisschool in Velswijk sowieso nog negen jaar open. Maar dan zullen de ouders de school wel moeten blijven ondersteunen.
GelderVeste wil per 1 augustus de leiding van de basisschool overnemen van IJsselgraaf. Burgemeester en wethouders van de gemeente Bronckhorst stemden gisteren in met de bestuursoverdracht.
Op 28 mei staat de overdracht van de school op de agenda van de raadsvergadering. „Ons belang? Dat is dat GelderVeste, IJsselgraaf en de ouders hier allemaal achterstaan", zegt wethouder Jan Engels. „En dat wij als gemeente geen risico lopen."
GelderVeste is – bij voldoende leerlingen – van plan de school minstens negen jaar open te houden. Omdat een rechtstreekse overdracht wettelijk nog niet mogelijk is, wordt voorgesteld een nieuwe stichting voor openbaar onderwijs op te richten onder de vlag van GelderVeste.

Bronnen voor dit complete document
Gemeente archief Zelhem en Hengelo
Markeboeken Dunsborger-Hattemermark
Johan Pot, oud-schooldirecteur L.S Velswijk
Rineke van der Leij, directeur O.B.S. Velswijk
M. Kalkhoven-Scheffer: foto's 1913 en 1960; oudercommissie notulenboek en presentieschrift.
Website www.oudzelhem.nl met ondermeer veel fotomateriaal